ÁRA: 4 FORINT
BUDAPEST, 1968. DECEMBER
XIV. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM

LABDARÚGÁS

(Petrovits L. felv.)

11-esek!

Ez bement (felső kép): Novák 11-esére Landi jobbra mozdult, s a labda baloldalt jutott gólba. Ferencváros—Egyetértés 2:0

Ez pedig nem (alsó kép): Rottenbiller büntetőjét Varga kivédte. Vasas—Csepel 3:0. (MTI Foto, Petrovits László felvételei)

Barcs Sándor:

A Varga-ügy és a FIFA

Eddig is megtörtént már, hogy magyar játékosok, akik megszédültek egy-egy nyugati játékoskereskedő ajánlatától, elhagyták hazájukat és vándorbotot vettek a kezükbe. Hogy ezek a labdarúgók végül is megtalálták-e számításukat vagy sem, azt ne kutassuk most. Annyi minden esetre bizonyos, hogy — eltekintve az 50-es évek nagycsapatának egy-két disszidens játékosától — *karriert nem csináltak.*

De mondom, nem a sportbeli pályafutás elemzése a célom, *hanem inkább az ilyen ügyekben intézkedő nemzetközi szabályok ismertetése.*

A FIFA alkotmánya ugyanis egyértelműen és egészen világosan foglal állást az úgynevezett szövetség-változtatások ügyében. A nagyközönség viszont nem ismerheti ezeket a nemzetközi szabályokat, igazat megvallva, még gyakran a szövetségek vezetői sem nagyon ismerik...

A közvélemény (bizonyítják ezt a Labdarúgás szerkesztőségébe beérkező levelek is) Varga Zoltán szégyenteljes és sportemberhez nem méltó dezertálása után, nagy érdeklődéssel várja az ügy fejleményeit *és szeretné megismerni az idevonatkozó nemzetközi rendelkezéseket.*

Profik, nem-amatőrök és amatőrök

Ott kell talán kezdenem, hogy a FIFA közgyűlése a mexicói olimpia előtt, Guadalajarában új alapszabályt fogadott el.

Az új alapszabály rendelkező része *szövetség-cserék esetén* (vagyis, ha egy játékos X országból Y országba költözik és ott kíván tovább futballozni) *nem változott.*

Más-más a követendő út, ha szerződéses, tehát, ha *hivatásos*, valamint ha *nem-amatőr* játékosokról van szó *és megint más, ha amatőr játékosok átigazolását kérik.* A profi és nem-amatőr játékosokkal a procedura egyszerű. Ezek ugyanis szerződésük lejártáig nem igazolhatók át egyik szövetség szférájából a másikéba.

Ha mondjuk Z játékos 1971. december 10-ig szóló szerződést írt alá, akkor az adott időpontig *sehova sem igazolható, ha csak egyesülete el nem adja.* Ha olyan szerződést szignált a játékos, amely kimondja, hogy az érvényesség megszűnése után is a klub rendelkezik vele, akkor mindaddig amíg a régi és az új egyesület a vételárban meg nem egyezett, a labdarúgó sehol sem játszhat.

Mivel a mi játékosaink a FIFA szabályai értelmében az amatőr kategóriába tartoznak, a fent ismertetett eljárás nem vonatkozik rájuk.

Az amatőr játékosok átigazolásánál nemzetközi szinten, tehát *csaknem valamennyi szövetségnél szokásos egyéves várakozási idő elve érvényesül.*

Mit mond a 40. paragrafus?

A FIFA statútuma és szabályzata részletesen foglalkozik az olyan esetekkel, *amikor egy amatőr játékos országot változtat és új szövetség égisze alatt óhajt futballozni.* Ilyen esetekben a játékosnak — csakúgy mint idehaza, ha klubot akar cserélni — levélben kell közölnie volt szövetségével, hogy klubjából kilép és nem óhajt többé az „anyaszövetség"-színeiben versenyezni. A levelet ajánlva adja fel *és annak az „anyaszövetség"-nél történt kézhezvétele napjától számítva kezdődik az egyéves várakozási idő.*

Ezután az új szövetségnek kell kikérnie a játékost. Ha a régi szövetség nem tart igényt a labdarúgóra és kiadja őt az új szövetségnek, akkor a fiú *azonnal igazolható* és leigazolása után szabályosan játszhat. Ha azonban a régi szövetség az új szövetség számára *megtagadja a kiadatást, a játékosnak egy évet kell várnia.*

Egy év után a labdarúgó szabaddá válik és minden további nélkül igazolható. Ez a szabály egyébként az MLSZ-nél is mindig érvényben volt és van még ma is.

Akadnak azonban kivételek és rendkívüli esetek, *s ilyen a Varga-ügy is.* Ennél a kivételnél a FIFA statútumainak 40. paragrafusa az irányadó. A 40. paragrafus szerint Varga Zoltán 1971. november 16-ig *sehol sem játszhat.*

A fegyelmi döntés hatálya

Az előbb idézett 40. paragrafus előljáróban megállapítja, hogy egy szövetség fegyelmi döntését és felfüggesztő határozatát *minden más szövetség köteles elfogadni.*

A Magyar Labdarúgók Szövetsége 2 évre tiltotta el Varga Zoltánt, mert megszegte olimpiai esküjét és az olimpiai torna megkezdése előtt elhagyta csapatát.

Ez a fegyelmi döntés a világ valamennyi szövetsége számára irányadó és kötelező érvénnyel bír, minden FIFA tagszövetség tartozik ezt elfogadni.

Mindazonáltal *panasznak lehet helye.*

Vegyük a szóban forgó esetet. Tegyük fel, hogy Vargát kikéri valamelyik szövetség és az MLSZ megtagadja kiadatását. Megtagadja azzal az indokolással, hogy a fegyelmi büntetés lejártáig, vagyis 1970. október 10-ig *nem óhajt foglalkozni az üggyel, majd akkor dönt, hogy kiadja-e volt játékosát vagy sem.*

A kikérő szövetség ebben az esetben a kiadatás megtagadása miatt panasszal élhet *a FIFA végrehajtóbizottságához* és felkérheti azt döntőbírónak.

A „hármasszabály" kizárja...

Az új szövetség azonban csak abban az esetben fordulhat a FIFA végrehajtóbizottságához, ha nem áll fenn egy olyan fegyelmi büntetés esete, amelyet a következő „hármasszabály" így fogalmaz meg: a) ha a játékost *etikai vétség* miatt tiltották el, b) ha a játékost azért marasztalták el, mert *a pályán súlyos fegyelmi vétséget követett el* és c) ha a játékos cselekménye *a szövetség alapszabályaiba ütközik.*

Ha a játékos fegyelmi vétsége a három pont valamelyikét kimeríti, *akkor a FIFA végrehajtóbizottsága nem is foglalkozhat az üggyel;* az ilyen jellegű panaszt a titkárság el sem fogadja.

Varga Zoltán büntetésének indokolását írásban elküldtük a FIFÁ-nak és azt leközölte a nemzetközi szövetség hivatalos lapja is. Az indokolásból kiderül, hogy *Varga fegyelmi vétségére egyaránt vonatkozik az a) és a c) pont.*

A fegyelmi ítéletnek különös súlyt ad, hogy a vétség egy FIFA-rendezvényen fordult elő, bár természetesen az a) és a c) pont rendelkezése *enélkül is érvényes lenne.* Így tehát a FIFA végrehajtóbizottsága *még csak nem is tárgyalhatja a Varga-ügyet.*

Nemcsak a FIFÁ-nál, de sok nemzeti szövetségnél is *a fegyelmi eltiltás alatt kitöltött idő nem számítható bele az egyéves várakozásba.* Ha tehát az eltiltás 1970. október 10-én lejárt, akkor az MLSZ-nek döntenie kell, hogy kiadja-e őt.

Amennyiben nem adja ki, akkor *ezzel megkezdődik a várakozási idő,* amely a kilépést bejelentő ajánlott levél kézbezvételének a napjától számít, vagyis 1970. november 16-tól.

Attól számított *egy év letelte után* a játékos ismét szerepelhet.

ALULRÓL JÖTTEK...

Az NB III-ból az NB I-be

Jánosi Károly,
1946. VIII. 19. 171 cm, 75 kg.

A véletlen sok mindennek lehet a kovácsa, de — sokszor bebizonyosodott — nem minden múlik a szerencsén! Mint ahogy Jánosi Károly esetében is bebizonyosodott ez! Amikor, nem is olyan régen, egy teli katonaládával kissé szorongva elindult Tapolcára és a focira gondolt, magában még örült is, hogy jónevű csapatban játszik majd és alkalma lesz tovább fejlődni. És ekkor közbeszólt az a bizonyos „véletlen"... Mert, bár katona volt, mégsem a katonacsapatba, hanem a helyi riválishoz került. Ami jó volt új csapatának, de nem a legjobb az — ellenfeleknek.

A MÁV Tapolcai IAC akkor a Veszprém megyei bajnokságban szerepelt és az új fiú, rövid időn belül, más csapatok kapusainak a legnagyobb „mumusa" lett. Volt olyan bajnoki találkozó, amelyen Jánosi 6 (!) gólt szerzett, s a bajnokság befejeztével, természetesen ő lett a gólkirály. Ami igaz, igaz: sem a sok gól, sem a „királyi" cím nem szédítette meg az akkor még alig ismert játékost. Csak akkor szédült meg kicsit, amikor tavaly ősszel, a Bp. Honvéd—Pécsi Dózsa mérkőzés előtti szombaton, a vidéki klub vezetői találkoztak vele és a szülőkkel. Nem ment simán a dolog, Jánosi nagyon félt az NB I-től, amin nem is lehet csodálkozni, hiszen az NB I és a megyei bajnokság között van némi különbség... Megijesztette a valóság, jött a lelkitusa, s még pályára sem lépett a lila-fehér mezben, máris „lila" lett.

A pécsi közönség hamar kegyeibe fogadta a rokonszenves labdarúgót. Nem ő volt Pécsett az első labdarúgó Jánosi. Apjára, aki annak idején többszörös kerületi válogatott, kitűnő csatár volt, még sokan emlékeztek az idősebbek közül. A fiatal Jánosi, az egykori tapolcai játékos, az NB I-es tartalék-bajnokságban ott folytatta, ahol Tapolcán abbahagyta. Egymás után rúgta a gólokat... Kovács Imre edző tudta: az NB I-ben nem megy majd olyan könnyen a góllövés, mint a tartalékok között, s így inkább — tapasztalatszerzés miatt — továbbra is a tartalékok között szerepeltette. De nem sokáig! Jánosi aztán a nagyok között is hamar rájött: ha nehezebben is, de Tamás, Géczi, Szarka meg a többiek hálójába is be lehet találni, csak nem szabad megijedni...

Az 1968. évi NB I-ben — bár nem játszott minden mérkőzésen — ő rúgta a legtöbb pécsi gólt. De higgadtabban még előbb állna a góllövőlistán. Persze azt sem szabad elfelejteni, hogy a fiatal játékos „gólyaévét" tölti az I. osztályban. Nagyon szeret játszani, a kezdő füttytől a hármas füttyig szinte meg sem áll, elveszettnek hitt labdákat harcol ki, s ha a legkisebb lehetősége nyílik rá, rögtön a kaput keresi. De akadt kivétel is! Amikor nem teljes erőbeadással küzdött. Erről az oldaláról addig nem ismerték Jánosit...

Sokan legyintenek, amikor az alsóbb osztályú bajnokságokról van szó. A pécsi NB I-es csapat vezetői nem legyintettek. Hiszen a két Dunait, Rádit, Györkő dr.-t, Krémert, Vajda dr.-t NB III-as csapatokból igazolták. És Jánosi, az év pécsi felfedezettje is egyetlen ugrással jutott a megyei bajnokságból az — NB I-be.

Jánosi Károly és Ladinszky Attila

Jobb lábbal még csak...

Ladinszky Attila
1949. IX. 13., 178 cm, 73 kg.

A Teleki téren napestig kiskapuzó srácok között már 10—11 éves korában „menő" volt, arra azonban legszebb álmaiban sem mert volna gondolni, hogy rövidesen nagypályás labdarúgó válik belőle. Tizenkét éves is alig volt, amikor bátyja kézenfogta és elvitte a Tűzoltó Dózsába. És a kis Ladinszky kapott egy pár nagy cipőt, kopott mezt, térdig érő nadrágot, s kiment a nagypályára... Hamar megakadt rajta első mesterének, Liszkai Károlynak a szeme, korengedménnyel nem is sokára bekerült az ifi együttesbe. A mozgékony, cseles kisfiút határtalan öröm fogta el, ha ballábáról az ellenfél hálójába került a labda. És ilyen örömben Ladinszky Attilának gyakran volt része, mert a fürge gyerek, aki akkor még legtöbbször belső csatárt játszott, igen gólerősnek bizonyult. Liszkai után a Pénzügyőrtől a tűzoltók csapatához lépett edző, Nagy József keze alá került. Telt, múlt az idő, alig jutott túl a 16. évén, NB III-as játékos lett... 1966-ban volt ez, s utána már ment minden, mint a karikacsapás! Ma labdarúgó utánpótlásunk egyik legtehetségesebbjeként tartják nyilván.

— *Már 1964-ben „aranyat érő" ballába volt, nagyszerű adottságokkal rendelkezett, rengeteg gólt szerzett* — emlékezik vissza egykori edzője, Nagy József. — *Különösebb galibát viselkedésével sohasem okozott, ellenfeleit azonban mindig nagyon szerette „cukkolni". Aminek viszont legtöbbször nem ő, hanem játékostársai látták kárát. A felbosszantott ellenfél ugyanis a törlesztésnél nem nézte, hogy kivel állt szemben. Néha azonban ő is „szorítóba" került, kapott egy-két NB III-as „emléket", ez aztán elgondolkoztatta és rádöbbentette: az ellenfelet jobb megbecsülni...*

— *A féllábas labdarúgó olyan, mint a mankós ember, mondtam neki gyakran, s attól kezdve az edzéseken sokszor csak a ballábára húzott cipőt, gyötörte, kinozta magát, illetve jobbját...*

Közben állandóan fejlődött, s már az NB III-on is túljutott a híre. Különösen azután, hogy ifi válogatott lett. Akkor volt ez, amikor a lengyelországi négyes tornán a Szabó Béla edző irányítása alatt küzdött csapat tornagyőztes lett. Tizenhét és félévesen az országos ifjúsági válogatott csatáraként — mind a négy mérkőzésen — az Olimpiai Reménységek bulgáriai tornáján szerepelt, az NDK ifi ellen 4:1-re győzött magyar csapat első gólját már a 2. percben megszerezte... S ezzel Ladinszky Attila befutott! Játszott azon az UEFA-selejtezőn is, amelyiken Romániától 2:1-re kikaptunk, a visszavágón azonban már hiányzott. Bevonult! Úgy volt, hogy az MTK, majd a Bp. Honvéd játékosa lesz, végülis Tatabányán kötött ki...

Jó felépítésű, jól fejelő, kemény, ütközni is tudó (és akaró) bátor játékos, akinek önmagával szemben is van — humora! A jobb lábával, ahogy ő mondja, még mindig csak „járni" tud. Már pedig — a továbbiakat illetően — ez kulcskérdés. Jobban mondva: balszélső jobbláb, jobbszélső balláb nélkül nem igazi szélső... Ladinszky Attilának most már nemcsak álmai, hanem vágyai is vannak. A vágyak teljesülése tőle függ...

Nagy József

Olimpiai válogatottunk mérlege

Magyarország olimpiai labdarúgó-válogatottja komoly sikereket ért el a legutóbbi három olimpián. 1960-ban Rómában a bronzérmet jelentő III. helyet szerezte meg, 1964-ben Tokióban és most Mexikóban pedig az annyi örömet jelentő aranyérmet, az olimpiai győzelmet vívták ki labdarúgóink.

Tehát érdemes és mindenképpen érdekes az elmúlt 10 év mérlegét elkészíteni, hiszen olimpiai válogatottunk — tízéves (1959-ben szerepelt először ezen a néven).

A múlt

Kétségtelen, hogy nem a legutóbbi három olimpián kezdték el a magyar labdarúgók olimpiai szereplésüket. Ismeretes, hogy Stockholmban vettünk részt először a nyári játékokon labdarúgásban — 1912-ben. Ezeket a mérkőzéseket, és a sokat emlegetett „egyiptomi csapást" (1924, Párizs) a magyar országos válogatott eredményei között tartjuk nyilván.

Részt vettünk az 1936-os berlini olimpián, ennek eredménye a felszabadulás előtti amatőr válogatott mérkőzései között szerepel.

Az 1952-es helsinki diadalt országos válogatottunk vívta ki, eredményeit a nagyválogatott nyilvántartásában találjuk.

Olimpiai válogatott

Az 1956-os, melbournei olimpia idején sok vita volt a labdarúgó-olimpiáról (a magyar együttes részt sem vett). Aztán, ha nem is a legmegnyugtatóbb módon, de kialakult 1960-ra Rómára az „olimpiai válogatott" fogalom. Így szerepeltették labdarúgó-válogatottjaikat általában a szocialista országok. Mások, elsősorban a fejlődő fiatal államok A-válogatottjaikat küldik az olimpiára, a nyugati, profi labdarúgással rendelkezők az amatőrjeiket szerepeltetik.

Mi, most nem is ennek formáját, helyességét vagy helytelenségét akarjuk vitatni, hiszen vannak olyan hangok is, amelyek szerint a labdarúgás az olimpia amatőr szellemével nehezen egyeztethető össze. Erre, a régen idejét múlt megállapításra, hirtelen csak azzal válaszolunk, az újpesti Nagy Laci „amatőrebb" mint, mondjuk az ausztrál futócsoda, Clarke...

A mexikói nagy sikerű labdarúgótorna pedig azt igazolja, hogy változatlanul „olimpiai" létjogosult a sportág és feltétlen hozzájárul a játék további elterjedéséhez, népszerűsítéséhez.

Itthon, nemcsak a labdarúgást kedvelők, hanem a széles sportközvélemény osztatlan örömével találkozott a „foci-arany". Ezért tartjuk fontosnak, hogy olimpiai válogatottunk 10 éves mérlegét elkészítsük.

A római olimpia selejtező mérkőzéseivel kezdődött válogatottunk szereplése. 1959. november 22-én, Budapesten 40 ezer néző előtt így állt fel első mérkőzésére csapatunk: Faragó—Dudás, Várhidi, Novák—Nagy, Borsányi—Iván, Göröcs, Albert, Rákosi, Szimcsák I. Az együttes Albert és Várhidi góljaival 2:1-re győzte le Ausztria amatőr válogatottját.

Olimpiai selejtezőkön, barátságos találkozókon és olimpiai döntőkben szerepelt válogatottunk, 27 ország ellen játszott eddig.

Az ellenfelek

Algéria	1	1	—	—	3:0
Ausztria amatőr	2	2	—	—	6:1
Bulgária olimpiai	1	1	—	—	4:1
Csehszlov. olimp.	3	3	—	—	6:3
Dánia	2	—	—	2	0:3
EAK	1	1	—	—	6:0
Elefántcsontpart	1	1	—	—	4:1
El Salvador	1	1	—	—	4:0
Franciaország amatőr	1	1	—	—	7:0
Ghana	2	1	1	—	4:3
Guatemala	1	1	—	—	1:0
Guinea	1	1	—	—	16:1
India	1	1	—	—	2:1
Izrael	1	1	—	—	2:0
Japán	3	3	—	—	18:2
Jugoszlávia olimpiai	1	1	—	—	6:5
Lengyelország olimp.	1	1	—	—	5:4
Marokkó	1	1	—	—	6:0
Német DK utánpótlás	1	—	—	1	1:2
Olaszország amatőr	1	1	—	—	2:1
Peru amatőr	1	1	—	—	6:2
Románia olimpiai	1	1	—	—	2:0
Spanyolország amatőr	2	2	—	—	5:1
Svédország olimpiai	2	1	1	—	6:2
Szenegál	1	1	—	—	8:3
Togo	1	1	—	—	3:2
Tunézia	1	1	—	—	10:1
Összesen	36	31	2	3	143:39

Kitűnő mérleg, 36 mérkőzésből 31 győzelem, 2 döntetlen, 3 vereség (Nem vettük be a kimutatásba a városok, országrészek elleni barátságos és a válogatottak elleni edzőmérkőzéseket sem.)

Szereplők

Az eddigi 36 mérkőzésen 10 év alatt 66 játékos szerepelt. Közülük tizenheten játszottak legalább 10 mérkőzésen. A lista:

29: Novák (Szombathely, FTC), **17:** Dunai II. (Pécsi Dózsa, Újpesti Dózsa) **16-16:** Bene (Újpesti Dózsa), Komora (Honvéd), Palotai. (Győr), **15:** Ihász (Vasas), **13-13:** Gelei (Tatabánya), Szepesi (Tatabánya), **12-12:** Göröcs (Újpesti Dózsa), Várhidi (Újpesti Dózsa) **11-11:** Albert (FTC) Dalnoki (FTC), Kovács III. (MTK) **10-10:** Katona (Honvéd), Nagy Gy. (Honvéd), Orbán (Győr), Rákosi (FTC).

Ragyogó teljesítmény Novák Dezsőé, aki egy olimpiai bronzérem mellett kétszeres olimpiai bajnokcsapat tagja is volt, s 29 találkozón vett részt!

Gólok

143 gólunkat 33 játékos érte el, ebből 4 öngólos. A legeredményesebbek:

31: Bene (Újpesti Dózsa), **15:** Albert (FTC), **12:** Dunai II. (Pécs, Újpest), **11:** Göröcs (Újpest) **6-6:** Csernai (Tatabánya), Komora (Honvéd), Rákosi (FTC), **5:** Pál II. (Csepel) **4-4:** Dunai I. (Pécs), Katona (Honvéd), Novák (FTC), Povázsai (Győr), Szűcs (FTC).

Nem tévedés, Tokió gólkirálya, Bene 31 gólt szerzett az olimpiai csapat különböző mérkőzésein!

Ha az olimpiai válogatott eddigi szereplését nézzük, szembetűnő, hogy az csak az olimpiák előtt készül, illetve alakul újjá.

Mexikói csapatunk Münchenre kicserélődik, tagjai az A- és B-válogatottban szerepelnek tovább. De az új olimpiai válogatott kialakításának mielőbbi megkezdése, szerepeltetése, (!) felkészítése a XX. nyári játékokra mindenképpen hasznos lenne!

N. I.

A magyar—bolgár döntő után 10 magyar és 8 bolgár játékos búcsúzik a közönségtől

Albert összjátéka • Mikor sütött a nap

Év végi pillanatképek

Az idén is összegyűjtöttünk a bajnokságról néhány kedves, — mulatságos, elgondolkodtató vagy éppen humoros — történetet, hiszen a mérkőzések „levegőjéhez" ezek is hozzátartoztak.

Sőt!

Voltak találkozók, amelyeken az izgatott légkört szinte knockautolta a felülkerekedő vidámság, s a csapatok öltözője olyan volt a mérkőzés után, mintha Kabos vagy Kibédy adott volna rögtönzött kabaréműsort a csapzottan öltözködő fiúknak.

O O O

Ilyen volt például a Ferencváros és a Diósgyőr kabinja az emlékezetes ködbefulladt meccs után, amikor mindenki „élményeit" kezdte feleleveníteni, így — a játékvezetők is. Kovács Bálint, a találkozó egyik partjelzője mesélte:

— *A második félidő elején, amikor a köd már akkora lett, hogy bizonyos voltam benne, Vizhányó előbb-utóbb végsőt fúj, azt vettem észre, hogy Albert nagy iramban tör előre a jobbösszekötő helyén, s hangosan így kiált: „Nesze Jani, fuss vele..." Azzal látom, hogy felém rúgja a labdát, amely jól megnyesve pattogott még egy darabig a partvonal mellett, aztán szép lassan kigurult. Flóri ekkor éktelen haragra gerjedt: „Mit állsz ott? — kiáltotta. Bevallom, azt se tudtam, hogy álljam meg, hogy össze ne essek a nevetéstől. Hiszen akkor már végérvényesen tudtam, hogy összetévesztett Karábával. Nagynehezen összeszedtem magam, s visszaszóltam neki:*

— *Flórikám, nem tudom beadni.*

— *Miért? — kérdezte.*

— *Mert a kezemben van a taccszászló.*

O O O

Salgótarjánba utazott a Csepel s Keszthelyi úgy számított, már 11 órára a városban lesznek. Ebéd után lepihenhet még a társaság a Karancs szállóban, s aztán — irány a pálya. Igen ám, csakhogy Keszthelyi tervez — a motor végez.

Röviden: Aszód és Hatvan között váratlanul felmondta a szolgálatot a vadonatúj Ikarus, s az edző már arra gondolt, valahogy értesíti a tarjániakat, küldjenek valamit eléjük. Ám ekkor Molnár és Faludi meglepő ötlettel állt elő:

— *Megjavítjuk mi a kocsit, Miska bácsi* — mondták. S azzal már álltak is neki és szó ami szó: valóban ők hozták rendbe. Molnár, aki szakmája szerint is szerelő, pattogva dirigálta Faludit (aki civilben egyébként tanító), s nem telt bele 40 perc, a csapat folytathatta útját Tarján felé.

, Hanem a pályán — szó ami szó ez is — nem remekelt a két fiú. A csapat 1:0-ra kikapott, s Keszthelyi még akkor is korholta Molnárt Kriskó gólja miatt, amikor már úton voltak visszafelé.

— *Nem ismertem rád ma délután* — mondta — *mi volt veled?*

— *Semmi* — válaszolta nagy derültség közepette a középhátvéd. — *Csak a tekercselés kiszedte délelőtt az erőmet...*

O O O

Vasas Mihály, az Egyetértés rokonszenves csatára csöndes természetének megfelelően, szinte „észrevétlenül" készülődött a Győr elleni mérkőzésen az öltöző egyik sarkában, s boldog volt, hogy Komorettó edző ezúttal ismét bizalmat szavazott neki.

Aminek egyszerűen az volt az oka, hogy az előző héten feltűnően jól ment mindannyiuknak a játék, neki pedig különösen...

— *Nagyon fontos ez a meccs, Misikém* — biztatta kivonulása előtt még egyszer az edző Vasast — *próbáljatok beleadni mindent.*

A csapat nagyszerűen küzdött, Miska pedig különösen jól játszott. Sőt! A huszadik perc körül éppen az ő ragyogó fejesgóljával szerzett vezetést a gárda, szünet után pedig ő adta a labdát Vári fejére, amiből végülis — 2:0 lett.

Meccs után az öltözőben érthetően vidám volt a hangulat, s a ren-

A Vasas—Egyetértés (2:1) mérkőzésen Landi, az Egyetértés kapusa, a nagy esőben inget cserél. (MTI Foto, Petrovits László felv.)

Veréb szemébe? • Vasas Miska az ifiben?

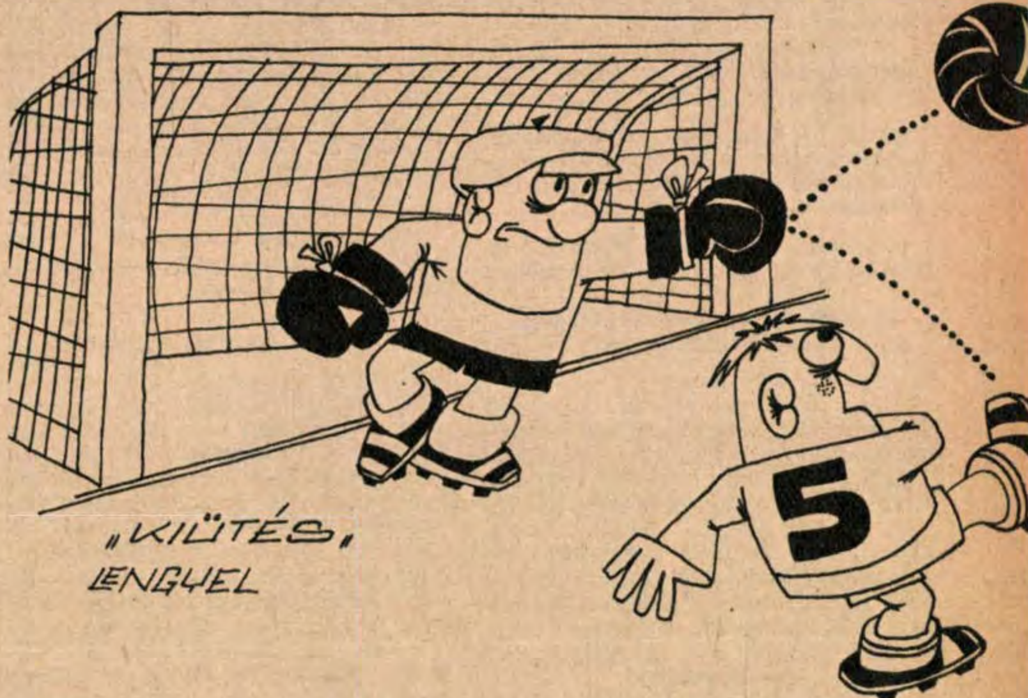
geteg idegentől alig lehetett mozogni. Mindenki gratulált mindenkinek, ám a legtöbb gratulációt Vasas Miska kapta.

— *Mondtam én mindig, hogy magából nagyszerű belső csatár lesz* — szólalt meg Miska mellett hirtelen egy nagy darab, legalább két méteres férfi, s az álmélkodó Vasas nem kis meglepetésére még hozzátette:

— *Tudja, én már levelet is küldtem Jászberényből az edzőnek, s akár hiszi, akár nem, szó szerint azt írtam neki: „Meglátja Komorettó sporttárs, ebből a Harangiból hamarosan összekötő lesz...”*

Miska felnézett az öltözőpad mögül, s csak annyit mondott:

— *Nagyon kedves tetszik lenni. És bizonyára azt is tetszik tudni, hogy itt nőttem fel az Egyetértésben, és nemrég kerültem fel az ifiből...*

O O O

Különösen vidéki csapatok házatáján sokat vitatott téma: hátrányt jelent-e a villanyfényes játék Budapesten? Nos, a vélemények még egy-egy csapaton belül is megoszlanak, van, aki azt állítja, hogy abszolút nem zavar az esti fény, mások azt mondják — egyszerűen nem tudják megszokni.

Nos, az Újpesti Dózsa—Diósgyőr mérkőzés előtt a vidékiek fiatal edzője, Szigeti Oszkár valóságos kiselőadást tartott minderről játékosainak, s mondókáját valahogy így fejezte be:

— *Gondoljatok egyszerűen arra, hogy fényes nappal játszotok, pont déli 12 órakor, amikor rendkívül meleg a levegő, s nagyszerűek a látási viszonyok.*

A fiúk bólogattak, hogy értik, rendben lesz minden, nem kell, hogy izguljon értük az edző. Azzal vonultak is ki a pályára, s a negyedórás bemelegítés alatt ketten még külön is kiszóltak „Oszi"-nak:

— *Oké, jöhet a mérkőzés...*

Hanem... szünetben mégis letörten jöttek az öltözőbe.

Sebes Gusztáv szaktanácsadó és mesterük alig tudott lelket verni beléjük.

Különösen Veréb, a fiatal kapus volt hallgatag, a mestereknek jó öt percbe telt, míg szólásra tudták bírni.

— *Az első két lövésnél nagyszerűen a helyeden voltál* — mondta a kapusnak Szigeti. — *A harmadiknál azonban elkéstél.*

— *Igen, éppen ez bánt* — válaszolta Veréb. — *Amíg csak lapos labdát kaptam, mindent nagyszerűen éreztem. A felsősarkos szabadrúgást azonban egyszerűen képtelen voltam hárítani, mert a nap éppen a szemembe sütött...*

N. L.

A stoppli, azaz a bőrszeg bizony néha leesik... mint például Galambos cipőjéről a Ferencváros—Egyetértés (2:0) találkozón.
(MTI Foto, Petrovits L. felv.)

FATÉR, NOVÁK, SOLYMOSI, NOSKÓ

Az előző esztendők hagyományaihoz híven az idei bajnoki év végefelé is felkértük a lapok, a rádió és a televízió sportszerkesztőit, hogy jelöljék meg az év válogatottját és az év játékosát. Állandó szavazóink közül ezúttal a Televízió és a Népszava „tartózkodott" a véleménynyilvánítástól, s hiába vártuk néhány vidéki lap névsorát is.

Így is 34 megadott csapat alapján válogathattunk, s ugyanennyi szavazat alapján választhattuk meg az év játékosát is.

A lapok csapatösszeállítása híven tükrözi, hogy ebben az esztendőben

új szelek kezdtek fújdogálni labdarúgásunkban.

Tavaly 40 lap összesen 27 játékost variált, az idén viszont kevesebb szavazó 43 labdarúgót vett figyelembe. Vagyis: bővült a választék! Jónéhány játékos jelentős fejlődést mutatott, általános vélemény szerint már olyan szintre érkezett, hogy számításba vehető a válogatott csapatok összeállításakor is. Néhány név azok közül, akik az előző esztendőkben még szavazatot sem érdemeltek, az idén viszont már bekerültek egy vagy több lap csapatába:

Juhász (6 szavazat), Nagy L., Répás (4—4), Szalai, Sárközi (3—3), Menczel, Básti (2—2), Hajdú, Oláh, Móritz dr., Dunai L., Bánkuti, Marosi, Havasi, Dunai III, Kandi, Gangl, Szőke, Szabó.

Akad még nagyobb meglepetés is.

Nemcsak a fiatalabbak, hanem az „érettebb korosztályhoz" tartozó játékosok is eddigi legjobb évükkel rukkoltak ki. A 29 éves Novák Dezső, aki korábban még egy év válogatottjában sem szerepelt, 34-ből 33 szavazatot érdemelt és az „év játékosa" címre is jelölték. A 28 esztendős Fatér Károlyra korábban sohasem esett egyetlen lap választása sem, most 18 szavazatot kapott és „legyőzte" a huszonnégyszeres válogatott Szentmihályit. Az ugyancsak 28 éves Solymosi Ernő, annak ellenére, hogy 38-szoros válogatott, az idén került be először — tizenegy évi NB I-es szereplés után — az év csapatába. Klubtársa, a 23 éves Noskó Ernő is 15 szavazatot érdemelt ki, s ugyancsak helyet követelt magának az esztendő legjobbjai között.

Az új nevek előretörése törvényszerűen magával hozta, hogy néhány régebbi „csillag"-nak

át kellett adnia a helyét.

A tavalyi válogatottból Tamás, Káposzta egyetlen szavazatot sem kapott, s érthetően nem esett szó Vargáról sem hűtlensége után. 1967 legjobb tizenegyének tagjai közül Mészöly (3) és Rákosi (5) is erősen visszaesett. A 30 éves Gelei József, aki 1964-ben, 1965-ben és 1966-ban is birtokolta a kapus helyét, az idén már nem kapott szavazatot. Pedig jól védett a Tatabánya tizenegyszeres válogatott kapusa, de Fatér, Szentmihályi, Szarka és Hajdú a vélemények szerint jobb volt. A veterán, nyolcvanszoros válogatott Mátrai Sándor, aki három éve még az „év játékosa" címet is megszerezte, ezúttal csak két szavazatig jutott.

Említettük már, hogy a 34 lap a lehetséges 374 helyre 43 játékost választott. Bővült a választék, de feltétlenül figyelmet érdemel, hogy

az általános bizalmat csak 13 labdarúgó élvezte.

Szűcs, Albert (34—34), Novák (33), Fazekas (31), Göröcs (28), Páncsics (27), Bene (21), Farkas (20), Dunai II, Fatér (18—18), Noskó, Solymosi (15—15) és Szentmihályi (12) kapott csak tíznél több szavazatot. A nevekből kiderül, hogy csak két helyen folyt izgalmas verseny a válogatottba jutásért. A kapuban Szentmihályi jó tavaszi és kiváló őszi formájával a „százszázalékos" győztesnek vélt Fatér nyomába eredt, s a szavazás „első félidejében" vezetett is a kitűnő csepeli játékos előtt. Izgalmas párharc folyt Farkas és Dunai II között is. Tavaly Farkas 34:2-re „verte" a gólkirályt, az idén viszont már csak 20:18 a végeredmény a Vasas világválogatottja javára.

A Farkas—Dunai II versenyfutás kapcsán említjük meg, hogy mivel a lapok a legkülönfélébb összeállítási formákat (3—2—5, 4—2—4, 4—3—3) adták, a játékosok a legkülönbözőbb helyekre kerültek. Albert például — a mez-számokat tekintve — volt hetes, nyolcas, kilences és tízes is. Éppen ezért úgy határoztunk, hogy a játékosokra adott össz-szavazatot vesszük figyelembe. Farkas és Dunai II esetében egyébként a „részeredmény" a következő:

Tízes helyre: Farkas 3, Dunai II 15. Tizenegyes helyre: Farkas 17, Dunai II 3.

A szavazatok összesítéséből külön említést érdemel a 21 éves Fazekas László 31 pontja. Köztudott, hogy Sándor Károly visszavonulása óta a jobbszélső, vagy a csatársor jobboldali tagjának kiválasztásakor mindig nagy a probléma. Fazekas — annak ellenére, hogy ő sem a robogó szélsőtípus — úgy tűnik, egy időre elintézte ezt a kérdést.

Mielőtt 1968. csapatát közölnénk, lássuk — összehasonlítás végett — az előző évek válogatottjait:

1965: Gelei — Bakos, Mátrai, Ihász — Mathesz, Sipos — Molnár, Farkas, Albert, Fister, Fenyvesi dr.

1966: Gelei — Káposzta, Mészöly, Ihász — Mathesz, Sipos — Molnár, Puskás, Albert, Farkas, Rákosi.

1967: Tamás — Káposzta, Mészöly, Szűcs, Páncsics — Göröcs, Rákosi — Bene, Varga, Albert, Farkas.

Az „év játékosa" címet eddig az alábbi labdarúgók érdemelték ki:

1962: Mészöly Kálmán (Vasas)
1963: nem választottunk.
1964: Bene Ferenc (Újp. Dózsa)
1965: Mátrai Sándor (Ferencváros)
1966: Albert Flórián (Ferencváros)
1967: Albert Flórián (Ferencváros)
1968: Szűcs Lajos (Ferencváros)

Bene újra az év válogatottjában. Az Újpesti Dózsa—Szeged (4:2) mérkőzésen, a szegediek 2:0-s vezetése után Bene bomba gólja (képünk közvetlenül a lövés után készült) jelentette a 2:2-es egyenlítést. (MTI Foto, Kovács Gyula felvétele)

Szűcs Lajos abszolút első

1968. válogatottja: A zárójelben levő első szám az idei-, a második pedig a tavalyi szavazatok számát jelzi.

FATÉR (18, —)
NOVÁK (33, —), SOLYMOSI (15, —), SZŰCS (34, 40), PÁNCSICS (27, 35)
GÖRÖCS (28, 22), NOSKÓ (15, —)
FAZEKAS (31, 11), BENE (21, 26), ALBERT (34, 40), FARKAS (20, 34)

A második csapat:

Szentmihályi (12, —) — **Keglovich** (1, 4), **Mészöly** (3, 26), **Mathesz** (3, 14), **Ihász** (4, 16) — **Juhász** (6, —), **Rákosi** (5, 36) — **Sárközi** (3, —), **Répás** (4, —), **Dunai II** (18, 2), **Korsós** (7, 1).

Az „év játékosa" címre mindössze négy játékos kapott szavazatot. Elsöprő fölénnyel a 25 éves, nyolcszoros válogatott Szűcs Lajos került ki „győztesen" a küzdelemből. A 34 lehetségesből 29 első helyet szerzett, versenytársai közül Fazekas 3, Göröcs és Novák pedig 1—1 jelölést nyert e büszke címre.

Szűcs Lajos abszolut elsőnek minősíthető azért is, mert tavaly és az idén is valamennyi lap az év csapatába jelölte. Vagyis: két éve nincs csapat Szűcs nélkül!

Kétségtelen, hogy ez az év az 1963. június 9-e óta az NB I-ben szereplő Szűcs legsikeresebb esztendeje! Jól játszott a válogatott mindkét mérkőzésén, nem hiányzott egyszer sem az olimpiai bajnokságot nyert csapatból és szinte „közfelkiáltással" minden szakember az olimpia legjobb labdarúgójának ítélte. Bekerült a világválogatottba, s helytállt Pelé és társai ellen is. Végül, de nem utolsó sorban kiemelkedő egyénisége volt a Ferencvárosnak is. Fejlődését, játékskálájának szélesedését mutatja, hogy nemcsak a védekezésben jeleskedett, hanem a góllövésből is kivette a részét, az olimpián 5 gólt lőtt, a Ferencvárosban pedig kettőt.

— *Igyekeztem s ezután is igyekezni fogok* — mondotta tömören Szűcs Lajos, amikor közöltük vele, hogy az újságírók az év játékosának választották. — *Könnyű dolgom volt, hiszen a válogatottban, az olimpiai csapatban és a Ferencvárosban egyaránt kiváló társak segítettek. A fiúknak és Lakat Károly dr-nak köszönhetem, hogy ebben az évben minden titkos vágyam teljesült. Nagyon megtisztelő az „év játékosa" cím, boldogan csak azt ígérhetem, hogy a következő esztendőkben is méltó szeretnék lenni erre a kitüntetésre.*

Íme a lapok szavazása:

Békés megyei Népújság: Szentmihályi—Novák Solymosi, Szűcs, Páncsics—Göröcs, Rákosi—Fazekas, Albert, Dunai II., Farkas. **Egyénileg:** Szűcs.

Budapester Rundschau: Szentmihályi—Novák, Solymosi, Szűcs, Nosko—Göröcs, Menczel—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Csongrád megyei Hírlap: Fatér—Novák, Páncsics, Juhos—Solymosi, Szűcs—Fazekas, Bene, Albert, Farkas, Korsós. **E.:** Szűcs.

Daily News: Fatér—Novák, Mátrai, Szűcs, Marosi—Noskó, Básti—Fazekas, Albert, Dunai II., Nagy L. **E.:** Szűcs.

Dél-Magyarország: Fatér—Novák, Mészöly, Juhos—Páncsics, Szűcs—Fazekas, Albert, Bene, Dunai II., Korsós. **E.:** Szűcs.

Dunaújvárosi Hírlap: Fatér—Novák, Solymosi, Ihász—Szalai, Szűcs—Szabó, Göröcs, Albert, Dunai II., II.,Korsós. **E.:** Szűcs.

Dunántúli Napló: Fatér—Novák, Páncsics, Szűcs, Noskó—Göröcs, Rákosi—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Esti Hírlap: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Bánkuti—Juhász, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Albert, Dunai II., Korsós, **E.:** Szűcs.

Észak-Magyarország: Fatér—Novák, Solymosi, Páncsics—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Bene, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Szűcs.

Fejér megyei Hírlap: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Szűcs, Ihász—Göröcs, Mathesz—Bene, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Szűcs

Hajdu-Bihari Napló: Fatér—Novák, Solymosi, Szűcs, Páncsics—Göröcs, Kandi—Fazekas, Sárközi, Albert, Répás. **E.:** Szűcs.

Hétfői Hírek: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Szűcs, Havasi—Göröcs, Rákosi—Fazekas, Albert, Dunai II., Korsós. **E.:** Szűcs.

Ifjúsági Magazin: Szentmihályi—Novák, Solymosi, Noskó—Juhász, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Fazekas.

Képes Sport: Szarka—Keglovich, Mészöly, Páncsics—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Albert, Bene, Farkas, Korsós. **E.:** Göröcs.

Képes Újság: Fatér—Novák, Páncsics, Szűcs, Noskó—Göröcs, Szalai—Fazekas, Bene, Albert, Dunai II. **E.:** Szűcs.

Dunai II. — aki a második csapatba került — az olimpián, a Magyarország—Izrael (2:0) mérkőzésen megszerzi a magyar csapat második gólját.
(MTI Külföldi Képszolgálat)

Fatér, az év kapusa véd a Szovjetunió elleni, budapesti EB-mérkőzésen. (MTI Foto, Petrovits L. felv.)

Kisalföld: Fatér—Novák, Mátrai, Ihász—Mathesz, Szűcs—Szőke, Puskás, Albert, Bene, Farkas. **E.:** Szűcs.

Labdarúgás: Hajdu—Novák, Páncsics, Szűcs, Noskó—Göröcs, Répás—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Lobogó: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Szűcs, Noskó—Juhász, Göröcs—Fazekas, Bene, Albert, Nagy L. **E.:** Szűcs.

Magyar Hírek: Fatér—Novák, Mészöly, Páncsics, Noskó—Dunai III., Albert, Szűcs—Fazekas, Dunai II., Farkas. **E.:** Novák.

Magyar Hírlap: Fatér—Novák, Móritz dr., Szűcs, Páncsics—Göröcs, Rákosi—Fazekas, Bene, Albert, Nagy L. **E.:** Szűcs.

Magyar Ifjúság: Fatér—Novák, Solymosi, Szűcs, Noskó—Göröcs, Répás—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Magyar Nemzet: Fatér—Novák, Solymosi, Szűcs, Noskó—Göröcs, Sárközi—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Magyarország: Fatér—Novák, Páncsics, Noskó—Juhász, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Albert, Farkas, Nagy L. **E.:** Szűcs.

Magyar Rádió: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Noskó—Juhász, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Albert, Bene, Farkas. **E.:** Szűcs.

MTI: Szentmihályi—Novák, Solymosi, Szűcs, Páncsics—Göröcs, Répás—Fazekas, Bene, Albert, Dunai II. **E.:** Szűcs.

Népsport: Fatér—Novák, Oláh, Laczkó, Páncsics—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Fazekas.

Népszabadság: Szentmihályi—Novák, Páncsics, Szűcs, Noskó—Göröcs, Szalai—Fazekas, Albert, Dunai II., Korsós. **E.:** Szűcs.

Népújság Eger: Szentmihályi—Novák, Solymosi, Szűcs, Páncsics—Göröcs, Mathesz—Fazekas, Bene, Albert, Farkas. **E.:** Szűcs.

Pest megyei Hírlap: Fatér—Novák, Páncsics, Ihász—Juhász, Szűcs—Fazekas, Bene, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Szűcs.

Rádió és Televízió Újság: Fatér—Novák, Solymosi, Páncsics—Noskó, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Bene, Albert, Dunai II. **E.:** Fazekas.

Szolnok megyei Néplap: Szentmihályi—Novák, Solymosi, Páncsics—Menczel, Szűcs—Fazekas, Göröcs, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Szűcs.

Vas Népe: Szarka—Novák, Solymosi, Páncsics—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Sárközi, Albert, Básti, Gangl. **E.:** Szűcs.

Veszprémi Napló: Fatér—Novák, Solymosi, Páncsics—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Bene, Albert, Dunai II., Farkas. **E.:** Szűcs.

Zalai Hírlap: Szarka—Novák, Dunai L., Páncsics, Noskó—Göröcs, Szűcs—Fazekas, Albert, Dunai II., Rákosi. **E.:** Szűcs.

Palicskó sikereinek alapja:

a türelem és humánum

Az idei bajnokság egyik meglepetését a Dunaújváros, s edzője Palicskó Tibor okozta. Nem is az eredményekkel, sokkal inkább **játékkal**. Ötletes, tudatos kombinációik még a vesztes mérkőzéseken is szembe ötlöttek. A múlt évhez képest nagyszerűen feljavult a védelmük, a csatársoruk pedig időnként sziporkázóan játszott, mint Diósgyőrött és a Hungária úton vagy pl. odahaza a Csepel ellen.

Palicskó Tibor azonban szerény ember, aki a siker eredőjeként a szerencsét emlegeti az első helyen, aztán dicséri a vezetőket és játékosait, miközben önmagáról még csak véletlenül se beszél. Pedig — beszélhetne! Nem tűnne vele hivalkodónak, hiszen tudják róla Dunaújvárosban is: szívós, csakazértis természetével mennyire befolyásolta eredményeiket, a kitűnő szereplést. Ragyogóan kiépítette a közösségi szellemet, pontosságával, jó értelemben vett keménységével szigorúbb alapokra fektette az edzések menetét, s ha kellett — mindenek előtt a csapat érdekében — még műtéteket is végzett: nem a sztárokra, hanem a szürke, de megbízható emberekre építette csapatát...

Szabad kéz

Erről ezt mondja:

— *1967 végén nagy örömmel láttam munkához Dunaújvárosban, s lelkesedésem a tavasz folyamán még csak fokozódott, s volt is rá okom: a vezetők betartották szavukat, szakmai kérdésekben teljesen szabadkezet kaptam. Igazgatók, műszaki vezetők még csak célzásokat sem tettek rá: ki legyen például a balösszekötő... Nem is keresztezte senki elgondolásaimat, pedig — egy vagy két esetben lett volna rá okuk a vezetőknek. S ha megteszik, még csak nem is szólhattam volna érte...*

Óriási csalódás

Például a „Borsányi-ügyben": Ez úgy kezdődött Palicskó számára, hogy amikor Dunaújvárosba került, közölték vele a vezetők: szeretnék, ha leépítené ezt a folyton elégedetlenkedő, zsörtölődő játékost. Mert unják már kilengéseit, egyéb sportszerűtlenségeiről nem is beszélve. Ám ennek ellenére Palicskó Tibor így szólt:

— *Nem megyek bele abba, amit kérnek... Legalábbis addig nem, amíg magam is meg nem próbálkozom jó útra téríteni a fiút, hiszen — sikerülhet esetleg...*

Aztán: munkához látott. Mint elmesélte éjszakákon át nem aludt akkoriban, úgy állt ki Borsányi mellett, ahogy még soha senkiért. Kockázatot is vállalt érte. Elintézte például, hogy utazhasson, töröltette korábbi eltiltását, megszavaztatta számára is a kalóriapénzt — mindent elkövetett a fiúért. És a végén: a vezetőknek lett igazuk. Mert az ausztriai túrán Borsányi az edzőnél is eljátszotta a becsületet, ám ennek ellenére — az elvekért, a „csökönyös" álhatatosságáért — Palicskónak is igazat lehet adni. Annak ellenére, hogy mint most is említi: óriási csalódást okozott számára a balfedezet.

— *Nem az bánt elsősorban az ügyben, hogy elvesztettem egy jó játékost, a csapat egyik standard emberét. Hanem sokkal inkább az, hogy Borsányi — bár ne lenne igazam — nemcsak a futball számára veszett el, de talán a családja számára is. Talán furcsa, amit a történtek után is mondok: amikor meghozta ítéletét az elnökség, én azt kértem a vezetőktől: ne tegyük lehetetlenné a fiút, ne tiltsuk el a labdarúgástól, adjunk neki — ahogyan mondani szokták — még egy ziccert. Hátha más klubnál meg tud majd változni...*

S hogy Palicskóból mennyire a humánus, az emberekben végsőkig bízó sportvezető beszél, bizonyítja az is: még mindig reménykedik, hogy Borsányi egyszer csak megváltozik. Arra persze nem gondol egy pillanatig sem, hogy visszavegye a többiek közé, éppen ellenkezőleg: másokkal kapcsolatban is olyasmit mond, ami — szintén elgondolkodtató:

Nemcsak láb...

— *Ahogyan közeledünk a bajnokság vége felé, hol itt, hol ott, mindenfelé azt hallottam: tőlünk is el akarnak vinni egy-két játékost a nagy pesti klubok. Mit mondhattam erre? Vigyék! De: adjanak helyettük jóképességű, úgynevezett szürke játékosokat, mert a mi csapatunkba csak azok illenek, akikből hiányzanak a sztáralűrök, a mi sikereink titka — pontosan ebben van... És még egyet hadd említek, ha már szóba került:... Nekem van egy nagyon régi felfogásom, miszerint a futballhoz nemcsak láb kell, hanem szív is...*

Szív... Igen, amit Palicskónál jobban nagyon kevesen mondhatnak el ennyire bizonyítottan, egyértelműen... Hiszen mint edzőt is elsősorban a szíve, a szorgalma, az akaratereje vitte fel az élvonalba, mindenek előtt ezekből a tulajdonságokból „merített", amikor összekovácsolta a Dunaújvárost, úgy, — ahogyan másoknak előtte még sohasem sikerült...

Pedig — hogy „tetézzük" a dolgot egy további érdekességgel, Palicskónak még a szakoktatói minősítése is hiányzott, amikor 1967 decemberében Dunaújvárosba került. Úgy szerezte meg a bizonyítványt menetközben. Ősszel... Talán kicsit önmaga számára is születésnapi ajándéknak, — hiszen Palicskó most volt a közelmúltban negyven éves...

Nagymarosi László

NB I B 1968

Ma már senki sem vitathatja, hogy az NB I B létrehozása nagyszerű döntésnek bizonyult, s évek óta nagy érdeklődésre tart számot. Nehéz ebben az osztályban gyökeret verni, s még nehezebb felkerülni. És, hogy ez mennyire így van, azt számos példa is igazolja. A Dorogi Bányász kiesett az NB I-ből, s a következő évben 30 ponttal (!) kiesett a második ligából is, miként az egykori élvonalbeli DVSC is. És, hogy az idén is milyen rendkívül heves volt a küzdelem, azt bizonyítja az a tény: *csak az utolsó sípszó pillanatában dőlt el: melyik csapat nyeri a bajnokságot, s melyik esik ki harmadikként.* Igazuk van azoknak, akik azt mondják: küzdelem és iram tekintetében, keménységben az NB I B eléri az élvonal színvonalát. Ez az év

fejlődést mutat csapatjátékban,

szervezett játékfelfogás, tudatos taktika tekintetében is.

A mezőny az elmúlt két évben különösen sokat cserélődött. A régieket már csak a Szállítók, az Oroszlány, a Ganz-MÁVAG és a Miskolc képviselte, illetőleg az a három csapat is, amely végül kihuppant. Nagyon érdekes, hogy a bajnokság évről évre az újonc csapatok sikerét jelenti. Az *Egri Dózsa három évvel ezelőtt például még az NB II-ben játszott, s már másodszor harcolta ki a feljutás jogát!* A Kecskeméti Dózsa, a Bp. Előre, a Várpalotai Bányász, a Pécsi Bányász, s a Bp. Spartacus két éve szerepel az NB I B-ben, s nem is akárhogyan. *A Bp. Előre például tavaly is, az idén is az élmezőnyben végzett, a Kecskemét pedig ez évben ugrásszerűen fejlődött, hiszen hosszú ideig a bajnoki címért versengett.*

Az év szenzációját

a *Nagybátonyi Bányász szolgáltatta, amely újonc létére a harmadik helyért is versenyben volt! A Győri Dózsának egy pillanatig sem volt kiesési gondja, s a várakozásnak megfelelően jól tartotta magát a Szolnoki MTE is.* S, hogy ez így történt, abban a lelkes játékfelfogáson kívül közrejátszott az is: mindhárom csapatnak vannak góllövő csatáraik. A nagybátonyi Sántha, a győri Pálos és Orosz, a szolnoki Nagy F. és Himmer a leggólerősebb csatárok közé tartozott.

A három kiesett csapat példája intő valamennyi klub számára! A legtanulságosabb a BVSC esete. A fővárosi vasutascsapat tavaly a harmadik helyen végzett, alig maradt el a feljutástól. A vezetőség a bajnokság befejezése után különböző okok miatt úgy döntött, hogy átszervezi, alaposan megfiatalítja az együttest. Horváthot kiadták a Győrnek, Vargát a Dunaújvárosnak, s nem tartottak igényt Arató, Simon, Murár és Fekete játékára sem. Több mint egy tucat játékost leigazoltak, s új reményekkel vágtak neki az idénynek. A *rendkívül nagymérvű, meggondolatlan átszervezés* — amelynek a felelősségét ma már személy szerint senki sem vállalja — *megbosszulta magát.* A BVSC kiesett! *Bebizonyosodott, hogy egy csapatba nemcsak tüzesvérű, küzdőképes, tehetséges fiatalok kellenek, hanem tapasztalt, higgadt idősebb játékosok is.* A BVSC, amely már az NB I-et is megjárta, most

drága tandíjat fizetett.

Hasonló cipőben járt a Nyíregyházi Spartacus is. Szélest és Gajdost kiadták, s lemondtak a rutinos Kovacsicsról, Csürkéről, Harcsáról, Pongóról, Ignécziről, s másokról, s a bajokat még csak tetézte, hogy Siska kiöregedett, a kitűnő Eszenyi, Kaskötő és Papp hetekig sérült volt. Később visszahívták Harcsát és Csürkét, de ez már nem segített.

Megállapítható, hogy a BVSC és a Nyíregyháza is számos nagyon tehetséges fiatalt igazolt, akik rövidesen az együttes erősségei lehetnek, de az idén még szükségük lett volna az idősebbek rutinjára, segítségére.

A BMTE már évek óta a kiesés ellen küzdött, s csak nagy erőfeszítések árán maradt bent — idáig. *A csapaton belül tavaly is, az idén is nagy volt az ellentét, s a vezetés sem volt következetes és egységes.* Az edző személye többször is változott, *az összeállítás pedig úgy szolván állandóan,* még abban az időszakban is, amikor jól szerepeltek. A nagy kapkodás közben 28 labdarúgó kapott játéklehetőséget. Budafokon alapvető változásokra, új szellemre, játékfelfogásra van szükség ahhoz, hogy a BMTE megerősödjön.

Az Egri Dózsa bajnokként, a Komlói Bányász pedig másodikként feljutott az NB I-be, pontosabban visszakerült. És itt érdemes egy pillanatra megállni. Néhány hónappal ezelőtt az egyik olvasónk kifogásolta azt a megállapításunkat, miszerint

Az NB I B 1968. évi eredményei és végeredménye

NB I B	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Otthon (pontok)	25	26	26	27	22	28	25	25	27	20	21	23	24	21	19	20	14	15
Idegenben (pontok)	22	20	14	12	,16	8	10	10	7	14	12	10	8	10	9	7	8	7
1 Egri Dózsa	—	2:0	2:2	1:0	1:2	1:0	3:2	5:1	1:0	1:2	0:2	0:0	4:1	2:0	1:0	3:2	0:0	3:0
2 Komló	0:1	—	0:1	1:1	1:2	3:1	1:0	1:0	1:0	3:0	1:1	1:0	4:1	4:0	3:0	1:0	2:1	2:0
3. Kecskeméti Dózsa	1:2	1:1	—	0:2	3:1	1:1	2:1	2:0	1:0	0:0	1:0	1:0	2:1	3:0	2:2	1:0	4:1	3:0
4. Bp. Előre	0:0	1:2	2:0	—	1:0	2:0	2:2	3:1	3:0	2:1	2:0	1:0	0:0	0:0	1:0	2:1	1:0	1:1
5. Nagybátony	1:1	0:0	1:2	0:1	—	3:1	4:1	2:0	2:1	1:0	1:3	1:1	3:1	1:1	2:0	1:0	0:2	2:1
6. Oroszlány	1:1	1:1	4:0	2:2	2:2	—	2:0	3:2	3:0	3:0	0:0	2:0	4:1	1:0	2:2	3:0	2:1	3:1
7. Pécsi Bányász	1:1	1:1	3:1	0:0	3:0	2:0	—	0:0	1:0	1:1	1:0	1:0	1:0	0:3	2:0	1:0	0:1	4:0
8. Ganz-MÁVAG	0:0	0:0	1:0	2:1	0:1	1:0	2:0	—	4:2	0:0	2:1	3:1	1:0	2:1	1:0	2:3	0:2	2:0
9. Szállítók	2:0	0:0	1:2	1:0	1:0	1:1	2:0	3:0	—	3:2	2:1	4:0	4:1	4:0	0:0	2:0	4:2	2:4
10. Bp. Spartacus	1:3	1:0	1:1	1:1	1:1	4:3	0:0	1:0	2:1	—	1:1	5:2	1:1	0:1	4:1	1:1	3:2	0:2
11. Várpalota	0:1	1:2	1:1	2:1	0:3	1:1	4:0	0:1	0:1	1:0	—	0:0	4:1	2:1	1:0	3:2	2:0	3:1
12. Győri Dózsa	1:2	0:0	1:1	2:1	0:2	2:3	3:1	3:1	1:3	4:0	2:0	—	5:1	2:2	1:0	2:1	2:1	4:1
13. Szolnoki MTE	2:2	0:0	0:0	1:1	1:0	4:0	3:0	0:0	1:0	1:2	0:1	3:0	—	2:1	1:1	3:1	1:0	2:0
14. Miskolci VSC	3:1	0:1	1:0	1:1	0:3	1:0	2:0	0:0	2:0	2:2	1:1	1:1	2:0	—	0:0	0:2	1:1	1:0
15. Ózd	1:3	2:0	0:1	0:0	1:0	0:0	1:2	0:0	0:0	0:2	1:0	0:1	2:0	2:2	—	2:0	4:0	3:1
16. BVSC	0:1	0:3	3:1	1:0	6:0	3:0	0:2	1:0	2:1	1:1	1:1	2:2	2:3	0:1	2:2	—	1:0	1:0
17. Nyíregyháza	1:1	1:2	0:0	1:0	3:2	3:1	0:2	0:3	2:2	0:1	1:1	0:0	0:1	1:0	2:3	0:0	—	0:2
18. Budafok	1:1	1:3	2:1	1:1	1:5	1:4	0:1	1:1	3:3	0:6	2:0	1:2	1:2	2:0	0:0	1:1	1:0	—

1968. évi végeredmény						
	J.	Gy.	D.	V.	Gól.	P.
1.	34	18	11	5	51:30	47
2.	34	18	10	6	45:21	46
3.	34	15	10	9	42:35	40
4.	34	13	13	8	37:25	39
5.	34	16	6	12	49:41	38
6.	34	13	10	11	54:46	36
7.	34	14	7	13	36:39	35
8.	34	13	9	12	34:37	35
9.	34	14	6	14	50:42	34
10.	34	10	14	10	41:45	34
11.	34	12	9	13	38:35	33
12.	34	12	9	13	45:46	33
13.	34	12	8	14	40:49	32
14.	34	10	11	13	31:41	31
15.	34	8	12	14	30:37	28
16.	34	10	7	17	40:46	27
17.	34	7	8	19	29:49	22
18.	34	7	8	19	33:61	22

Ismét az NB I-ben az Egri Dózsa. Álló sor (balról): Turay II. András edző, Bulyovszky, Kárpáti, Tátrai, Kiss, Berén, Winkler, Sándor gyúró. Guggol (balról): Faliszek, Tóth M., Kovács Gy., Rajna, Lakinger, Szücs.
(Molnár István felvétele)

az élvonal és az NB I B között nagy a tudásbeli különbség

Mi úgy véljük, hogy ez így van, amit bizonyít a két csapat visszakerülése, s a volt NB I B-s Videoton kiesése is, s talán még az is, hogy az alaposan megerősített Egyetértés is a kiesés ellen küzdött.

1968-ban egy sereg fiatal játékos mutatkozott be az NB I B-ben: a Nagybátonyi Bányász, a Győri Dózsa és a Szolnoki MTE játékosainak döntő többsége, s úgy szólván minden csapatnak két-három újonc játékosa. Érdemes néhány nevet említeni: Pintér, Szekeres (Komló), Kovács S, Tóth M (Eger), Gábor, Streniczer (Bp. Spartacus), Csikesz, Kaiser (Ganz-MÁVAG), Szabó (Szállítók), Egyed (Oroszlány), Molnár, Nagy Gy (BVSC), Csukás (Bp. Előre), Pasek, Fajt (Kecskemét), Hoffmann, Bartal, Maklári (Pécs), Zsíros, Kegye (Nyíregyháza), Czibere, Kiss (Miskolc), Csirmaz, Csuhány (Ózd), Zakariás, Poytkievicz (Budafok) s az újonc csapatok játékosainak fele. Persze rajtuk kívül sok olyan újonc is szerepet kapott, aki már nem sorolható a fiatalok közé.

Örvendetes tapasztalat az is, hogy az NB I idei küzdelmeit már kevésbé jellemezték a volt NB I-es játékosok szerepeltetése. A *„sztárok" alkonya tehát tovább tart,* s helyüket egyre inkább tehetséges fiatalok foglalják el. Akik pedig kitesznek magukért, kiérdemlik játékostársaik elismerését, a közönség tapsát. Buna (Miskolc), Arató, Egervári (Bp. Előre), Dálnoki (Bp. Spartacus), Jagodics, Török (Ganz-MÁVAG), Németh (Szállítók), Tamás, Orosz (Győr), László (Nagybátony) s mások is bebizonyították: még mindig tudnak, s lehet harminc év feletti játékos is erőssége egy csapatnak.

Az Egri Dózsa és a Komlói Bányász

megérdemelten vallhatja magát ismét NB I-es csapatnak. Feljutásuk az erőviszonyok realizálódását jelenti. *Ennek a két csapatnak lényegesen jobb volt a játékosanyaga, mint a többieknek,* a játékosok támogatása magas szintű volt, a vezetők is mindent megtettek a visszakerülésért.

A *Kecskeméti Dózsa*, a *Bp. Előre* és a *Nagybátonyi Bányász* nagyon *kitett magáért,* helytállt a Győri Dózsa, a Várpalotai Bányász, az MVSC, a Szolnoki MTE, a Pécsi Bányász.

A Ganz-MÁVAG évek óta egyhelyben topog, s kitűnő játékosanyaga alapján többre vihetné az Oroszlány is, míg a Szállítók elmaradt tavalyi teljesítményétől, de változatlanul erős középcsapat. A Bp. Spartacus hosszú idő óta nagy erőfeszítéseket tesz a sikeres szereplésért, neves játékosok seregét igazolja le, évről évre erősít, de a kiugró szereplés várat magára. Az Ózdi Kohászról elég annyi megállapítást tenni, hogy bentmaradt!...

Edzőcsere

Ilyen is volt, mégpedig az Egri Dózsában Szentmarjay Tibort Turay András, a Budafokban Schneider Károlyt Haász Sándor, a Bp. Spartacusban Kóczián Antalt Hidegkúti Nándor, az Ózdban Kiss Gábort Vilezsál Oszkár váltotta fel. A Szolnoki MTE kitűnő edzője Tóvizi István elhúnyt, s ősszel Czigony István vette át az oktatói tisztet.

390 játékos búcsúzott el november utolsó vasárnapján az 1968-as bajnokságtól. Most valamennyien megérdemelt pihenőjüket élvezik, hogy januárban új reményekkel a szívekben neki vágjanak az újabb küzdelemnek.

Németh Gyula

VÁLOGATOTTAK ARCKÉPCSARNOKA

Albert Flórián

Ferencváros

Született: 1941. szeptember 15-én Hercegszántón.

180 cm magas, 77 kiló.

1952-ben került a zöld-fehérekhez, 1953. óta igazolt játékos. Csak a Ferencvárosban, illetve elődjében, a Kinizsiben szerepelt.

Első NB I-es mérkőzését 1958. november 2-án, a Népstadionban a Diósgyőr ellen (3:1) játszotta és bemutatkozásként 2 gólt lőtt. Eddig 240 (december 8-al bezárólag) NB I-es mérkőzésen vett részt, 209 gólt lőtt. A góllövésben állandóan jeleskedik. Több találkozón valósággal gyártotta a gólokat. Egyéni csúcsa: 1960. december 11-én hatot lőtt a DVSC-nek, 1966. november 20-án ötöt az Ózdnak, néggyel (egy mérkőzésen) a BVSC-t (1959), a Tatabányát (1964) és a Pécset (1965) terhelte meg.
1959. június 28-án, a Népstadionban Svédország ellen (3:2) játszott először a válogatottban. 66-szoros válogatott, az országok közötti találkozókon harminc gólt lőtt. Legemlékezetesebb válogatott mérkőzései: 1959-ben az NSZK és Jugoszlávia, 1966-ban Brazília ellen.

Világválogatott 1968-ban, Európa legjobbja 1967-ben, VB gólrekorder 1962-ben, olimpiai bronzérmes 1960-ban.

Nős. Lánya, Magdi, 5 éves. Fia, Flórián, 1 éves.

A Magyar Távirati Iroda sportrovatának munkatársa.

Albert most éppen tízéves jubileumát ünnepelte az NB I-ben, az évforduló is indokolja, hogy sorozatunkban tizenegyediknek, a magyar válogatott 487., világhírű játékosa kapjon helyet.

Előre megfontolt szándékkal fényképeztük a világválogatott szerelésében, ezzel is jelezni kívántuk, hogy ezúttal nemcsak hazai, hanem nemzetközi vonatkozásban is teszünk fel kérdéseket. A „FIFA szerelés" képességeinek újabb hathatós nemzetközi elismerése, az idei év aranylabdával felérő diadala.

Őszintén szólva az első félév után nem úgy nézett ki, hogy Albertből novemberben világválogatott lehet. Nem ment a játék...

— *Elégedetlen vagyok évi telteljesítményemmel, különösen a tavaszi formával* — mondotta Albert. — *Az idei első négy mérkőzésen rúgtam a gólokat, ment a játék. Az ötödik fordulóban, március 31-én, Dunaújvárosban azonban megsérültem, három bajnokit ki kellett hagynom, nem tudtam vállalni a játékot a válogatottban sem. Ez a kiesés nem múlt el nyom nélkül. Heteken át képtelen voltam visszanyerni formámat. Csak úgy mellékesen jegyezném meg, hogy tavasszal 12 bajnokin szerepeltem és 10 gólt lőttem, tehát azért ott voltam... Itt szeretném még megemlíteni, hogy csak a sérülés okozott játékomban hullámvölgyet, az idény közbeni sok mende-monda teljesítményemben nem játszott szerepet. Az őszi mérkőzésekre már jól fel tudtam készülni, nem zavart meg sérülés, s újra menni kezdett a játék. Újra csak ismételhetem, évi teljesítményemmel korántsem vagyok elégedett.*

Albert évek óta különböző szerepkörökben játszik. Eleinte hallani sem akart arról, hogy elmozduljon a kapu előteréből. Gólokat akart lőni, hangoztatta, hogy a kapu előtti térség az ő világa, visszahúzódni a mezőnybe, építeni, másokat kiszolgálni nem akart. Amellett, hogy változatlanul az egyik legjobb góllövő, sok elismert szakember véleménye tanúskodik arról, hogy „középpályásként" egyedülálló játékra képes. Indokolt tehát, ha maga Albert mondja el, ma melyik szerepkört kedveli inkább?

— *Igaz, hogy kezdetben semmiért sem akartam lemondani a góllövés öröméről* — jegyezte meg Albert. — *Ez már a múlt, szívesen játszom akár az előkészítő, akár a befejező csatár feladatkörében. Szeretem mind a két formát. A mérkőzések határozzák meg, hova állítanak. A Ferencváros nemzetközi találkozóin, sőt néhány bajnoki mérkőzésen is játszottam már visszavonva, a válogatottban pedig többnyire ez a feladatom. Az, hogy kétféle megbízatást is kaphatok, hízelgő rám nézve. Öröm a szakvezetők bizalma, mivel taktikailag annyira érett játékosnak ítélnek, hogy a rendkívüli feladatot jelentő „karmesterséget" rám bízzák. A korszerű csatárnak ma már rendelkeznie kell a góllövés és a mezőnyjáték csinjával-binjával is. Már csak rövid idő és ilyen kérdés, hogy előretolt vagy visszavont csatár úgy sem létezhet. Mindenkinek mindent kell játszania.*

1969 újra a világbajnokság jegyében telik el. Hat selejtező vár a magyar válogatottra is. A csapat kapitánya így látja esélyeinket:

— *Csehszlovákia a nagy ellenfél, szomszédaink a dánok elleni százszázalékkal kitűnő rajtot vettek. Két mérkőzésből 4 pontjuk van, gólt sem kaptak. A másik csoportunkban levő két válogatott, Dánia és Írország csapata nem reménykedhet az első helyben, de döntően alakíthatja az első helyért folyó küzdelmet. A csehszlovák és a magyar válogatott egymáselleni találkozóján könnyen lehet, hogy fele-fele arányban találnak gazdára a pontok, s az dönt, hogy a dánok vagy az írek ellen melyik válogatott szerepel sikeresebben. Bízom a továbbjutásunkban! Itthon győzelmet várok minden csapat ellen, Koppenhágából és Dublinból 2—2, Prágából pedig 1 pontot remélek.*

Még VB-téma. Látta a brazilokat játszani, beszélt sok brazil szakemberrel, lehetségesnek tartja-e, hogy Brazília 1970-ben visszaszerzi a Rimet Kupát?

— *Nagyon komolyan készülnek a brazilok, az új tehetségek egész sorát dobták tűzbe, rábeszélik Pelét is, hogy vegyen részt a világbajnokságon* — hangzott a válasz. — *Így nagyon könnyen elképzelhetőnek tartom, hogy Brazília Mexikóban újra a csúcsra ér. Lényegesen energikusabb a brazilok mostani játéka, mint a legutóbbi VB-n, a kollektív játékra is nagyobb gondot fordítanak. Rivelino személyében megtalálták egy olyan labdarúgót, aki idővel Pelé fényét is elhomályosíthatja.*

Tavaly a France Football szavazásán Albert kapta meg az év legjobb európai labdarúgójának járó aranylabdát. Kinek adná át az idén?

— *Át kell adnom, ez nem vitás* — mondotta Albert. — *Kétszer egymás után ebben a versenyben szinte lehetetlen győzni, s az idén én nem is szolgáltam rá erre a nagy kitüntetésre. Ahogy hallottam a nyugatnémet Beckenbauer és az északír Best a legesélyesebb pályázó. Én Beckenbaurre szavaznék. Sokoldalú, kiváló játékos. Jellemző, a Bayern Münchenben söprögető szerepkörben is rúgja a gólokat, ha pedig kifejezetten támadó feladatot kap, minden megmozdulása veszélyt jelent. A mai modern futball kimagasló egyénisége.*

B. J.

MTI Foto,
Petrovits László
felvétele

KÉPES HÍRADÓ

Hétről hétre nagy érdeklődés mellett folynak az olasz bajnoki mérkőzések, amelyeket nálunk is nem kis figyelemmel kísérnek, hiszen a mérkőzések a magyar totóban is szerepelnek. Alul érdekes jelenet a megtelt milánói San Siróból: Inter—Róma 3:1. Cella (kissé takarva) ollózva ment két római játékos között. (MTI Külföldi Képszolgálat, Publifoto Milano felvétele)

Autogramvadászoknak üdvözlő lap Rio de Janeiróból a Brazília—Világválogatott mérkőzésről

A Torpedo Moszkva a Szovjet Kupa 1968. évi védője (MTI Külföldi Képszolg., TASZSZ, Sandrin felv.)

A Real Madrid játékosai Becsben, a BEK mérkőzés előtt lemezek között válogatnak. Amancio, Grosso, Bueno és Pirri keresgél... (AP Wirephoto) Ekkor még nem hitték, hogy hamarosan el kell búcsúzniok az idei BEK-től

FORINTOS KÉRDÉSEK

Az elmúlt két hónapban alaposan felgyülemlettek a beküldött pályázatok. De megemelkedett a jutalom összege is, hiszen októberben nem találtunk díjazásra alkalmas kérdéseket, novemberben pedig helyszűke miatt kellett eltekintenünk a szokásos havi értékeléstől, így ezalkalommal 600 forint felett döntöttünk.

Érthetően igen sok olvasót az olimpia foglalkoztatott. Előzőleg sokan kétségesnek találták a magyar csapat sikeres szereplését, utólag viszont sok gratuláció érkezett a szakvezetők címére és a kívánság, hogy az illetékesek kellően értékeljék a mexikói nagyszerű eredményt. Nagyjából talán megelőztük az igényeket, hiszen novemberi számunkat csaknem teljes egészében az olimpiának szenteltük, ebben már sok olyan kérdésre adtunk választ, amely bizonyos mértékben kielégítheti az érdeklődőket.

Több olvasó az olimpiai labdarúgó torna egyik legpozitívabb jelenségének a magyar—bolgár döntőn működő Diego de Leo (mexikói) bíráskodását tartja, aki határozottságával, azonnali erélyes közbelépésével rendet, nyugalmat biztosított a pályán, bár ez azzal járt, hogy a létszámában erősen megcsökkent bolgárok ellen a magyar együttes könnyedén győzött.

Szira László (XI., Hegyalja út 62.) nem látja tisztán, hogy mely olimpiai mérkőzéseket számították eddig az A-válogatott eredménylistájába, s hová a többieket. Nos, most már erre is remélhetőleg megfelelő adatokat talál „olimpiai-statisztikánkkal" kapcsolatosan. Sokan kérdezik: hogyan akarják a szakvezetők hasznosítani az olimpiai tapasztalatokat a VB-selejtezőkön, és ezen túlmenően. Ilyen irányú cikkünk is volt, és lesz is még, de mostani válaszaink során is találkoznak majd hasonlóval az olvasók. Érdekességként említendő, hogy ifj. Kiss Károly (III., Gyenes utca 5.) azt kéri tőlünk számon, hogy a lapok, s így köztük a Labdarúgás is miért nem foglalkozott terjedelmesebben Albert Flóriánnal, amikor az év elején elnyerte az „arany labdát". Jogunk, csak a Labdarúgás-sal kapcsolatban van válaszadásra. Emlékeztetjük olvasónkat, hogy már a díj odaítélése előtt egy hónappal címlapunkkal példálózgattunk arra, hogy Albert elnyerheti az értékes trófeát, ennek megtörténte után viszont lapunk szerkesztése az eseménytől „időben" annyira kifutott, hogy csak az átadást rögzítő képpel reagálhattunk a valóban a magyar labdarúgás megbecsülését jelentő díjkiosztóra.

Sok érdekes és változatos kérdést kaptunk, így ez alkalommal nem volt problémánk a díj odaítélésénél. A 600 forintot 3×200 forintos megosztásban adjuk ki. A nyertesek:

1. Gál Béla (VII., Rákóczi út 22.): Egyenlő pont és gólarány esetén mi döntené el az NB I-ben a bajnoki cím sorsát, például az Újpesti Dózsa és a Ferencváros között?

A választ a labdarúgó szabálykönyvből „ollóztuk" ki. A 185. paragrafus 3. pontjának 5. bekezdése így szól:

„Ha két sportkörnek a pontszámon kívül a gólaránya is egyező, az a sportkör kerül előbbre, amelyiknek jobb az egymás ellen elért két mérkőzés pont és gólarányának összeredménye.

Ha ez is egyenlő, akkor a csapatoknak hét napon belül új mérkőzést kell játszaniok semleges pályán. Döntetlen esetén 2×15 perces hosszabbítás következik, ha ekkor sem változna az eredmény, sorsolással kell eldönteni az elsőség kérdését — nyomban a mérkőzés befejeztével."

2. Kugler József (Ceglédbercel, Pesti út 192.): Mészöly és Molnár annyira visszaesett formájában, hogy még saját csapatukból is kikerültek. Mit tett Illovszky Rudolf, hogy a két játékos a szezon végére ismét nagyszerűen feljött, és Molnár például talán élete legjobb formájába lendült?

Illovszky Rudolf

válasza:

— Molnár az argentínai és chilei tornán bomba formában játszott, az első bajnoki mérkőzéseken azonban megsérült, visszaesett. Sorozatos gyengébb teljesítményében azonban az is közrejátszott, hogy időközönként ok nélkül megsértődött, kivonta magát a játékból. A sorozatos beszélgetésekben belátta hibáját, felkészülése tervszerű, rendszeres lett, sértődöttségét „elhagyta", s az olimpiai szünetet nagyszerűen használta ki formája feljavítására. Tehát Molnárnál szakmai és pszichikai munka is történt, ahhoz, hogy képességeinek megfelelően játsszon tovább. Mészöly esete csaknem hasonló. Sérülése után lelassult, ezért került ki az első csapatból is. Nála azonban semmiféle sértődöttségről szó nem volt, derekasan, nagy becsvággyal akarta visszaszerezni helyét és ez sikerült is neki. Az olimpia alatti pihenőt ő is nagyszerűen felhasználta és biztos vagyok abban, hogy még a válogatottba is visszaküzdi magát.

3. Pósa Zoltán (Debrecen, Hatvan utca 2.): Hogyan jutott arra a gondolatra Baróti Lajos, hogy sokszoros válogatott játékosokat — Sóvári, Kuharszki, s később Káposzta — is kihagyjon a csapatból és mindezt milyen érzéssel tette meg?

Baróti Lajos:

— Az U. Dózsa az elmúlt években nem tudott a lila-fehér hagyományoknak megfelelően szerepelni, beleszólni az elsőség kérdésébe. Ennek több oka is volt. Amikor én az együttest átvettem, a gépezet szerkezetét láttam eléggé „labilisnak", gólerős volt a csatársora, könnyen megingatható a védelme. Ez főként abban mutatkozott meg, hogy a csapat vidéken szinte alig tudott nyerni. Változtatásokra volt szükség — minden érzelgősség nélkül. Ezt az is követelte, hogy fiatalok voltak feljövőben, Bánkuti került Sóvári helyére, a védelem tengelyébe Solymosi, megváltozott a fedezetpár, és talán szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az eredményekben elgondolásaim némi igazolását láthattam. Természetesen az ember nem szívesen mond le olyan játékosokról, akik a válogatottban is megállták a helyüket, de az edzői munkában az érzelmességtől el kell tekinteni, mert mindig az a döntő, hogy a kitűzött célt, milyen úton-módon lehet elérni.

(A nyertesek a 200 forintos vásárlási utalványt postán kapják meg.)

A további válaszadók:

Börzsei János,

az MLSZ főtitkára:

— Azzal, hogy legjobb csapataink most nem szerepelnek a BEK-ben és a KEK-ben indokoltnak látszana egy Húsvéti Torna megrendezése külföldi csapatok részvételével? (Kléber Ottó, V., Párisi utca 1.)

— Labdarúgásunkban állandóan terminushiánnyal bajlódunk. Az NB I 16-os létszáma mellett nemigen akad szabad idő torna rendezésére, Lehetséges azonban, hogy jövőre ebben az időben válogatottunk brazíliai meghívásnak tesz eleget, így szabaddá válhat a húsvét vasárnap és akkor valóban meg tudunk rendezni

Gáll Ferenc olvasónk a FIFA-válogatottal kapcsolatban tett fel kérdéseket. A választ képpel is élénkítjük. Íme világválogatottjaink: Novák, Szűcs, Farkas és Albert. (Jornal do Brasil felvétele)

egy tornát — amelyre osztrák együttesek máris szívesen jönnének.

— Milyen rendelkezés tiltja a szeszesitaloknak a labdarúgó pályákon való árusítását. Betartják-e ezt mindenütt, szerintem ugyanis nem. (Halma Antal, XXI., Rákóczi F. utca 105.)

— Az MLSZ-nek van egy ilyen rendelkezése, amelyet az MTS, határozatban rögzített. Labdarúgó pályákon semmiféle szeszesital — így még sör sem — árusítható, s ahol ezt megszegik, büntetőeljárás lép érvénybe. A III. ker. TTVE és az MVSC pályáját is főként ebből kifolyólag tiltották be.

— Labdarúgó csapataink a régi, jó hagyományoknak megfelelően alapoznak-e 1969 elején Tatán? (Máté András, Püspökladány, Hősök tere 2.)

— Válogatott együttesünk, amelyik a VB-selejtezőre készül, elvégzi a tatai alapozó munkát. Úgy határoztunk egyébként, hogy minden egyesületünk akkor és ott alapoz, ahol éppen kedve van. Ha jelentkeznek az MLSZ-nél, természetesen számukra is biztosítjuk a tatai alapozás lehetőségét. VB gárdánk egyébként január 2—21-e között végzi el az alapozó munkát.

— Mit tesz az MLSZ annak érdekében, hogy az átigazolások tiszták, sportszerűek legyenek és a fejlődést segítsék elő? (Kovács Józsefné, X., Füzér utca 42.)

— Az átigazolásokról megfelelő szabály intézkedik. Az egyesületek hozzájárulása kell hozzá, vagy pedig a várakozási idő letelte. Ha ennek megfelelően érkezik be hozzánk az átigazolási kérelem, döntenünk kell, hiszen mi nem láthatunk bele, hogy esetleg mi van a háttérben, mi történik a paragrafusok körül. El kell fogadnunk azt a tényt, hogy mindenki ismeri és tartja magát a határozatokhoz.

Kovács József,

a JT elnöke:

— Nem volna-e helyes, ha játékvezetőink a mexikói Diego de Leo példája nyomán bíráskodnának? (Sárkány Pál, VI., Székely Mihály utca 5.)

— Diego de Leo, a FIFA szabályainak megfelelően működött a mérkőzéseken. Szó szerint alkalmazta a szabályokat. Természetesen jó volna, ha a mi játékvezetőink is ilyen alapelvekből kiindulva működnének, bár bizonyos, hogy ez kezdetben nem találkozna mindenki tetszésével. Később azonban valószínűleg megszoknák a nézők és a játékvezetők is ezt a fajta bíráskodást, s a legteljesebb rend lehetne a pályákon. Amint egyébként hallottam, nemcsak Diego de Leo, hanem a japán, az etiópiai és a francia bíró is hasonló szellemben működött — a FIFA Játékvezető Bizottságának egyenes utasítására.

— Miért változott meg az MNK kiírása, mikor abban eddig az volt a vonzó, hogy NB I-es csapatok vidéken szerepeltek? (Rácz Frigyes, IV., Dessewffy utca 8.)

— A terminushiány miatt két fordulóval csökkentenünk kellett az MNK menetrendjét, ezért került sor arra a változtatásra, hogy az NB I-es csapatok már csak a legjobb 32 között utaznak majd vidékre. Az NB I. B-és egyesületek azonban továbbra is ellenfelei lesznek majd vidéki együtteseinknek, az érdeklődés tehát ilyen értelemben fennmaradhat, és amelyik vidéki klubunknak sikerül a továbbjutást kiharcolnia — mint ahogyan sok példa volt erre az elmúlt években —, akkor teljesülhet szurkolóinak vágya, NB I-eseket is fogadhatnak otthonukban.

Albert Flórián,

a Ferencváros válogatott középcsatára:

— Milyen megtérítést kaptak a FIFA válogatottban való szereplésért, jutalmat, felszerelést és ki viselte költségeiket, a brazil rendező bizottság, vagy a FIFA? (Gáll Ferenc, Debrecen, Bán utca 17.)

— A szokásnak és a hagyományoknak megfelelően zsebpénzt kaptunk, ezenkívül ajándékként a braziloktól egy stopper-órát. Mindnyájan teljes felszerelést is kaptunk, alsó-felső melegítőt, mezt, nadrágot, lábszárvédőt, torna, kondíció és futballcipőt és ez valamennyiünk személyi tulajdonába ment át. Utazási költségeinket teljes egészében a FIFA viselte.

Zalka András,

a TF igazgatóhelyettese:

— Az olimpián napról napra értesültünk nagyszerűbbnél-nagyszerűbb atlétikai, úszó és egyéb eredményekről. Véleménye szerint labdarúgásban mi lehet a teljesítőképesség határa? (Bánfi Éva, V., Október 6. utca 5.)

— Labdarúgásban erre a kérdésre nagyon nehéz válaszolni. A játékosok, a csapat teljesítménye nem mérhető versenyórával, távolsággal, így az eredmény csak viszonylagos tükre a teljesítménynek. Mivel így a teljesítmény értékét a mérhető sportághoz hasonlóan nem lehet meghatározni, a labdarúgó teljesítőképességének a határa sem megjelölhető.

— Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a teljesítmények fokozása érdekében, csaknem mindenütt növelik az edzés mennyiségét, hatékonyságát. Ez az út követendő, s emellett olyan módszerek alkalmazása, amelyek viszonylag kis idő és energia befektetésével is sok hasznot hajtanak.

Mészáros József,

az ifjúsági válogatott edzője:

— Nem volna-e helyes az UEFA csapatot a jégkorong ifi válogatotthoz hasonlóan bajnokságban együtt szerepeltetni? Jobban össze tudnának így szokni a játékosok, eredményük jelentősebb lehetne az ifjúsági tornán? (Bánfi Éva, V., Október 6. utca 5.)

— Labdarúgásban ez nem valósítható meg. Az ifjúsági válogatott csapat tagjait a klubok adják, akik érthetően nem mondanának le arról, hogy hétről-hétre saját ifjúsági csapatukban láthassák felnövő tehetségeiket. Emellett nagy a fluktuáció az ifi-korosoknál, egy évnél tovább nem lehetne egy csapatot együtt tartani, így kifizetődő értelme nemigen volna az elgondolás megvalósításának.

— Miért csak az Ú. Dózsánál van főfoglalkozású ifjúsági edző, nem lehetne ezt más csapatnál is megvalósítani? (Kemény György, II., Szilágyi Erzsébet fasor 45/b.)

— Az Ú. Dózsa valóban élen jár. Ez az út, amit követnie kell más egyesületeinknek is. Persze minderre akkor kerülhet csak sor, ha erkölcsileg és anyagilag is kellő megbecsüléssel jár ez a munka. Ha így lesz, akkor elképzelhető, hogy a legnevesebb edzők sem idegenkednek majd az ilyenirányú tevékenységtől, amely hamarosan a magyar labdarúgó sport egészének javára válhatna.

Sós Károly

szövetségi kapitány:

— Ki kerülhet be az olimpiai csapatból az A-válogatottba, hogyan állítaná össze az A-csapatot most az olimpia után? (Kolossváry György, XIII., Visegrádi utca 51/c), és ifj. Kiss Károly (III. kerület, Gyenes utca 5.).

— Azok számára, akik az olimpián megfelelő teljesítményt nyújtottak, természetesen nyitva az út az A-válogatottba is. Hogy neveket is mondjak: az A-válogatottban még nem szerepeltek közül Noskó, Nagy L., Juhász is hamar „beleizmosodhat" a legjobb tizenegybe, ugyancsak állandósíthatja helyét a továbbiakban Fatér, Fazekas, és mások is.

Fatér Károly,

a Csepel válogatott kapusa:

— Melyik kapus a példaképe, kitől tanult a legtöbbet? (Halma Antal, XXI., Rákóczi F. út 105.)

— Nekem mind ez ideig Jasin védése tetszett a legjobban. Példaképem. A legtöbbet viszont Török Gábortól tanultam, hiszen csaknem három évig voltam tartalékja a Csepelben ez alatt sok mindent ellestem tőle.

A válaszokon kívül még két levélre kell reagálni. Vargha Ferenc (Sopron, Belfi utca 146.) azt kifogásolja, hogy novemberi számunkban a „Válogatottak arcképcsarnoka" című sorozatunkban Novák Dezsőről úgy emlékeztünk meg, hogy csak egy félidőt játszott a világválogatottban, pedig mint később kiderült, a ferencvárosi hátvéd, az egész játékidőben szerepelt. Olvasónk észrevétele jogos, megállapításunkat hírügynökségi jelentések alapján közöltük, minket ugyanis majdnem mindig „szorít" a nyomdai átfutási idő, nem várhatjuk be a külföldi lapokat, amelyek részletesen foglalkoznak egy-egy ilyen világeseménnyel. Kérjük ennek figyelembevételét.

Köszönetet kell mondanunk Gelléri József (Vác, Vasúti laktanya) olvasónknak, aki igen szép szavakkal emlékezik meg lapunkról. Igyekszünk a jövőben is úgy dolgozni, hogy megelégedésére továbbra is rászolgáljunk.

Tépelődés... Győzünk, nem győzünk...

Bergmark a svéd labdarúgásról — Budapesten

Tíz éve világbajnoki ezüstéremmel nagy napokat élt a svéd labdarúgás. A siker fénye azonban gyorsan elhalványult, a nemzetközi porondon a komoly hagyományokkal rendelkező északi ország csapatai egyre jelentéktelenebb szerephez jutottak. A klubok semmire sem vitték a kupákban, a válogatott nem került a chilei és az angliai világbajnokság döntőjébe, lényegében nem sokat számított az Európa bajnokságon sem.

Hová lett a régi dicsőség?

A svéd labdarúgás hanyatlásának kiderítésére egy esős, hűvös napon kiváló alkalom kínálkozott. A mostanában ünnepelt svéd edző (a magyar Várszegi Vilmos, az FTC, a Vörös Meteor és OTI volt játékosa, az idén bajnokságot nyert újonc NB I-es klub, az Öster mestere) s segédedzője társaságában Budapesten tanulmányozta a magyar labdarúgást Ovar Bergmark, a svéd „aranycsapat" világhírű hátvédje, a jelenlegi szövetségi kapitány.

— *Tizenöt évvel ezelőtt jártam először Budapesten* — mondotta Bergmark. — *Huszonhárom éves voltam, remegett a lábam, amikor a híres Budai, Kocsis, Hidegkuti, Puskás, Czibor csatársorral szemben, mint balhátvéd elfoglaltam a helyem a Népstadionban. Néhány nappal a magyarok londoni 6:3-as győzelme előtt mi 2:2-őt értünk el, ez az eredmény világszenzációnak számított. Hű, de nehéz volt... Az eredmény életem legnagyobb sikerei közé tartozik.*

Azóta történt egy és más a híres védővel.

Megöregedett. Azaz, csak idősebb lett, közel van a negyedik ikszhez. Éppen Budapesten ünnepelte a 38. születésnapját Európa legifjabb szövetségi kapitánya és válogatottság tekintetében Svédország rekordere. 1951—65 között 94 alkalommal küzdött hivatalos mérkőzésen a svéd színekért — mindig megelégedésre.

Stuttgart, Rotterdam, Glasgow dönt

— *Visszaestünk, nincsenek eredményeink, ez tagadhatatlan* — kezdte a vallomást Bergmark. — *Jó játékosokkal most is rendelkezünk, de a legjobb svéd futballisták felett nem mi rendelkezünk elsősorban. Ez az egyetlen oka annak, hogy az asztalra — immár egy évtizede valóban nem tudunk semmiféle eredményt letenni. A külföldi klubok elviszik a vezető játékosokat. Jelenleg 12 játékosunk küzd külföldi színekért, közülük nyolc minden válogatott összeállításnál szóba kerül, s öt nélkül nem is tudom elképzelni az együttest. Még az a szerencse, hogy a játékosok és új klubjuk szerződési kötelezettséget vállaltak, hogy a tét mérkőzésekre, például világbajnoki selejtezőkre, rendelkezésünkre bocsátják válogatottjainkat. De, ha megkapjuk őket, három-négy nap áll rendelkezésünkre, komoly, összedolgozott csapat kialakítására nincs lehetőség. Egyéb barátságos mérkőzésen szándékosan nem vesszük igénybe a külföldieket, módot adunk az új tehetségek kiugrására. Azok aztán rendszerint helyet követelnek, s máris szerződnek más országba. Járhatok utánuk Stuttgartba, Rotterdamba, Glasgowba, Belgium több városába, Svájcba — kölcsönkérni. Itt van például az új csillag, a mindössze 19 éves kapus, Roni Hellström, aki az NB II-es Hammarbyból került be a válogatottba. Óriási tehetség, nem látok hozzá hasonló képességű kapust sehol sem. Már egymásnak adják a kilincset utána a külföldi klubok. Talán, ha a bajnok Österhez kerül, egy ideig még marad Svédországban. Talán...*

Kindvall, Nordahl és a többiek

Ha már játékos neve is szóbakerült, megkértük Ovar Bergmarkot, mutassa be a svéd labdarúgás jelenlegi vezéralakjait. Előkerült a szövetségi kapitányoknál megszokott kis notesz, s Bergmark máris diktálta.

U. KINDVALL. A hollandiai *Feijenoordban* játszik. Európa egyik legfélelmetesebb göllövője. Várszegi keze alatt indult útjára. Nagy ígéretnek számított, de nem jutott túl a közepes szinten. Vette a vándorbotot, s Hollandiában az „aranycipő" várományosok közé lépett.

BO LARSSON. Svédország többszörös gólkirálya, jelenleg a *Stuttgartban* építő csatár. Minden helyen használható, rendkívül erős felépítésű. Ő a „svéd Szűcs".

K. AXELSSON. A belgiumi FC *Brugesben* szerepel, második középhátvéd klubjában és a válogatottban is. Rendkívül gyors, s Svédországban szokatlan stílusban játszik, „akrobata" módra, látványosan, levegőbe repülve szerzi meg a labdákat.

O. PERSSON. A *Glasgow Rangerst* erősíti. Mozgékony balszélső, óriási területen mozog. Elnyűhetetlen.

Bergmark látogatása a Ferencvárosnál. Balról: Bergmark, a segédedzője, a tolmács, Lakat Károly dr., Várszegi Vilmos

U. GRAHAM. Tankszerű középcsatár, de bármely támadó beosztásban otthonosan mozog. Kár, hogy egyénieskedő, csapatjátékban sokszor használhatatlan. A svájci *Grasshoppersben* szerepel.

I. NORDQVIST. Axelsson előtt az igazi középhátvéd. Az idén ő kapta meg a legjobb svéd játékosoknak járó aranylabdát. A Norrköping játékosa.

L. ERIKSSON. Azon kevesek közé tartozik, akik otthon maradtak. A csapat esze, irányítója. Több poszton használható. Épít, de a befejezéshez is odaér. Született tehetség, de nem tesz jóformán semmit sem azért, hogy tehetségét kamatoztassa. Ezért sok baj van az állóképességével.

T. NORDAHL. A híres, Olaszországban is gólgyáros apja útját követi. Ő Belgiumba ment... Képzettebb játékos, mint apja volt, nagy lehetőségek állnak előtte. Ma még azonban csak egyfélidős játékos.

Norvégia besegített Mexicóra

A világbajnoki selejtezők ötödik csoportjában Svédország vezet a franciák és a norvégok előtt. Nagy a lehetőség arra, hogy az 1962-es és az 1966-os kihagyás után újra ott legyenek a VB tizenhatos döntőjében.

— *Titokban reméltük, hogy megelőzzük a franciákat, most már egy kissé jobban bizakodunk* — jegyezte meg Bergmark. — *Mi 5:0-ra legyőztük a norvégokat, a franciák otthonukban 1:0-ra kikaptak tőlük. Olyan két pontot veszítettek a franciák, amelyre nem számíthattunk. Láttam a strasbourgi meccset. A franciák legalább olyan fölényben voltak a norvégek ellen, mint mi, amikor 5:0-ra győztünk. Dehát ez a labdarúgás. Norvégia besegítésétől függetlenül számunkra az a döntő, hogy 1969. október 15-én Stockholmban legyőzzük-e Franciaországot, vagy sem. Ha azt a mérkőzést a franciák nyerik, kijavították a bizonyítványt.*

Kindvall

Azt Bergmark egy pillanatig sem titkolja, Svédország alaposan készül arra, hogy kiharcolja a továbbjutást. Többek között ezért akarnak játszani lehetőleg kétszer is jövőre a magyar válogatottal. A további fejlődés érdekében szabályozni akarják az él-játékosok külföldre távozását.

— *Sajnos nem vagyok milliomos* — kesergett Bergmark. — *Ha az lennék, megakadályozhatnám, hogy a játékosok ne vándoroljanak ki. A szövetség így is különböző intézkedésekre készül, s a svéd klubok is mozgolódnak ezügyben. A bajnok Öster, Várszegi csapata például 18 tagú keretet jelölt ki, s ezekkel a játékosokkal hároméves szerződést kötöttek. Kivezető út van, csak nehéz rátalálni, illetve nehéz feltételeit biztosítani...*

Axelsson

Nézők? Orvosság?

— *Olvastam, az egész világsajtó megrökönyödött azon, hogy az AIK Stockholm—Hannover Vásárvárosok Kupa mérkőzésen mindössze 514 néző volt jelen* — említette a továbbiakban Bergmark. — *Mi ezen egyáltalán nem csodálkoztunk. Novemberben nálunk már nincs labdarúgó idény, nem szívesen mennek a szurkolók fagyoskodni a nyitott stadionba, amikor csarnokokban sokkal magasabb színvonalú jégkorongmérkőzéseket láthatnak. Bár világméretekben csökken a' hazai bajnokságok látogatottsága, mi ebben az évben emelkedésről számolhatunk be. Mérkőzésenként 11 000 volt az átlagos nézőszám, kétezerrel több, mint tavaly. Nagy szerepe van az emelkedésben a bajnok Öster szereplésének, hazai átlaga 15 000 néző volt.*

Thomas Nordahl, a híres Nordahl-dinasztia legifjabb tagja

— *A svéd bajnokság nívója is emelkedett, megintcsak dicsérnem kell az Östert. Ez a gárda tavaly még az NB II-ben nyert bajnokságot, újonc létére megérdemelte az első helyet a legjobbak között is. Stílusos, modern felfogásban küzdő együttes, nem kétséges, hogy a jelenlegi legsikeresebb svéd edzőnek, Várszeginek sokat köszönhet.*

— *Lépten-nyomon hallom és látom a labdarúgás válságát* — ugrott egy másik témára a kapitány. — *A túlzott védekezés a baja mindennek. Véleményem szerint szabálymódosításokkal ezen a bajon nem lehet segíteni. A különböző, szinte életre-halálra menő tornák, kupák létesítésével kiűzték a játékos kedvet a pályákról. Most minden meccs állásjövedelem kérdése, vagyis üzlet — és az üzletben nics pardon. Azok a vétkesek, akik ezt az állapotot megteremtették, azoknak kell megtalálni sürgősen a kivezető utat is.*

— *Nagyon örültem ennek a magyarországi tanulmányútnak* — mondotta Bergmark búcsúzóul. — *Változtathatnak a csapatok, a taktikák, ebben a csodálatos sport-tehetségű országban mindig lehet tanulni, különösen labdarúgásban. A mai magyar labdarúgás első kérdése szerintem a szélső ügy lehet. Több mérkőzést láttam, jó szélsőt nem találtam. Viszont más posztokon olyan egyéniségeket fedezhettem fel, akikkel nem sok helyen büszkélkedhetnek. S nem ünneprontásként, de őszintén azt is meg kell említeni, hogy a mai magyar élvonalbeli labdarúgók nem tudnak annyit, mint azok, akik ellen néhány éve oly sok nagy csatát vívtam. Persze nem reális az összehasonlítás, hiszen olyan futballisták, mint Bozsikék, csak minden félévszázadban egyszer születnek...*

Boskovics Jenő

70 ÉV LEGJOBBJAI

11. BALÖSSZEKÖTŐK

Labdarúgásunknak hét évtized során sok kitűnő balösszekötője akadt. Közülük a következőket tartjuk a legkiválóbbaknak (a név után az egyesület(ek) megnevezése, majd az első és az utolsó válogatottság éve, végül az összes válogatottság száma):

Schlosser Imre	FTC, MTK	1906—27	68
Hires Ferenc	Törekvés, MTK	1922—32	32
Spitz Illés	Nemzeti, Újpest	1925—31	6
Toldi Géza	FTC, Gamma, Szeged	1929—40	46
Déri Károly	Törekvés, Kispest	1932—39	4
Bodola Gyula	Nagyváradi AC, MTK	1940—48	13
Puskás Ferenc	Kispest, Bp. Honvéd	1945—56	84
Mészáros József	Kispest, FTC	1948	1
Rákosi Gyula	FTC	1960—68	41
Farkas János	Vasas	1961—68	29

Rákosi Gyula

A magyar labdarúgók közül a feledhetetlen *SCHLOSSER* Imre volt az első, akinek nevét szárnyára kapta a világhír. A jellegzetes mozgású, karikalábú „Slózi"-t kivételes játéktudása és bámulatos gólképessége miatt rengeteg kortársa és utódja választotta példaképének, akik igyekeztek az ő nyomdokain járni. De ennél is nagyobb jelentőségű volt játékának a sportágat népszerűsítő hatása. Az ő korában még szép számmal akadtak a labdarúgásnak ellenzői. „Slózi" viszont játékával és emberi magatartásával tíz- és tízezreket hódított meg és végleg elhallgattatta az „ellenzéket". Népszerűsége szinte példátlan volt, mégsem vált önhitt sztárrá. Barátai és tisztelői 1959 nyarán kísérték utolsó útjára.

Közvetlen utódjai közül az apró termetű *HIRES (Hirzer)* Ferenc volt a legkiválóbb. A higanymozgású, rendkívül ötletes és gólveszélyes „Kicsi" hosszú ideig játszott külföldön, Csehszlovákiában, majd Olaszországban is. Utóbbi helyen kapta érdekes futóstílusa és fürgesége miatt a „Gazella" becenevet. A profizmus bevezetése után hazatért és még sokáig erősítette a kék-fehér gárdát és a válogatott tizenegyet.

A hajszíne miatt „Vörös" néven emlegetett *SPITZ* Illés érdekes egyénisége volt labdarúgásunknak. Rendkívül eszes, furfangos, kitűnően előkészítő összekötőnek bizonyult. Amellett a kapu előtti kavarodásoknál is rendszerint felbukkant. Szemfüles, éppen csak a hálóba „vánszorgó" góljaival jó néhány mérkőzés sorsát eldöntötte. Később edzőként Jugoszláviában ért el sikereket. Egy bajnoki mérkőzés izgalmai bénították meg örökre szívét a nézőtéren 1961 őszén.

A jól megtermett, pompás fizikumú *TOLDI* Géza labdarúgósportunk igazi „szívembereinek" egyike volt. Mindig töretlen küzdőképessége, mágával ragadó lendülete és félelmetes lövőkészsége emelte legjobbjaink közé. Európa-szerte nagy hírnévre tett szert annak idején a Toldi—Kohut, majd a Toldi—Titkos balszárny. A kitűnő balösszekötőnek talán csak egy hibája akadt: meglehetősen könnyen ki lehetett hozni a sodrából. Hosszabb idő óta Dániában él.

A mozgékony *DÉRI* Károly — Toldival ellentétben — alacsony, zömök játékos volt. Nagy munkabírás, jó áttekintés és pompás lövőerő jellemezte leginkább. Hireshez hasonlóan az ő pályafutása is a kőbányai vasutascsapatban kezdődött. A profi-korszakban került a válogatottba — mint amatőr játékos. Ez akkoriban nagy szó volt, egyben híven tükrözi Déri kitűnő képességeit. Négy válogatottsága során három gólt szerzett. Valamennyi emlékezetesen nagy gól volt!

A korszerű összekötőjáték nagyszerű képviselőjeként ismerte meg egész Európa az erdélyi származású *BODOLA* Gyula, az egykor roppant népszerű és rokonszenves „Dudus" nevét. Az ormosbányai fiatalok jelenlegi tanítómestere hasonló felfogásban játszott, mint Rákosi Gyula. Fénykorában kontinensünk legjobb csatárai között emlegették. Akkoriban még román színekben játszott. Csaknem 50 alkalommal szerepelt keleti szomszédaink országos tizenegyében. A híres nagyváradi ötösfogatban, a Kovács II—Kovács I—Sárvári—Bodola—Tóth III összetételű támadósorban — minden tagja magyar válogatott is volt! — Bodola jelentette a „motort".

A 10-es számú mez legkiválóbb viselője vitathatatlanul *PUSKÁS* Ferenc, az ötvenes évek aranycsapatának kapitánya volt. Bozsik Józseffel együtt a kispesti grundok világának legtöbb sikert elért hajtása. Egészen kivételes képességek — mozgékonyság, robbanékonyság, játékintelligencia, irányítókészség, technikai és taktikai érettség és nagy gólképesség — jellemezték. A világklasszisokkal — Grosics, Bozsik, Kocsis, Hidegkuti, Czibor — teletűzdelt magyar együttesben is vezéregyéniség tudott lenni. 1956-ban külföldre távozott. A spanyol válogatottban is játszott.

Szintén Kispesten érkezett be a legjobbak közé *MÉSZÁROS* József, a halk szavú „Dodó", az utánpótlás válogatott jelenlegi kapitánya. Talán feltűnő, hogy mindössze egyszeres válogatottsággal is a legjobbak közé sorolják. Aki azonban emlékszik képességeire és játékára, minden bizonnyal egyetért velünk. Igazi csapatjátékos, nagyszerű szervező, érett taktikus volt. Képességei méltóvá tették volna sokszoros válogatottságra, de éppen akkoriban volt a legnagyobb „konkurrencia" a csatársorban...

A zöld-fehérek örökmozgó, fáradhatatlan és népszerű csatára, *RÁKOSI* Gyula játéka és személye olvasóink körében jól ismert. Az FTC tehetségekben szinte mindig bővelkedő iskolájának értékes neveltje. Olyan típusú játékos, aki a modern, egyre kevesebb kötött posztot ismerő labdarúgásban egyszerűen nélkülözhetetlen. Aligha akad olyan taktikai feladat, amelyet eddigi pályafutása során sikeresen meg ne oldott volna. A nagy mezőnymunka mellett érthetően ritkábban adódik lehetősége a befejezésre. Rengeteg gól született viszont élesen lőtt, vagy ravaszul nyesett beadásaiból.

Talán meglepő, hogy a Vasas kiválósága, *FARKAS* János ezen a helyen szerepel rangsorunkban. Klubcsapatában ugyanis jóval többször játszott középen és szélen, mint összekötőben. A válogatott tizenegyben viszont általában a 10-es számú mezt öltötte magára. Az ő játéka is közismert a közönség körében. Noha az utóbbi időben — taktikai okokból — klubcsapatában nagyobb részt vállal a mezőnymunkából is, Farkas inkább a befejezésben, a gólszerzésben jeleskedik. Kitűnő érzékkel ismeri fel a kapu előtti lehetőségeket. Emlékezetes, hogy 1966-ban és 1967-ben a franciák elleni 4:2-ős, az osztrák, majd az NDK válogatott elleni egyaránt 3:1-es találkozó valamennyi magyar góljait Farkas szerezte! És az a „csodagól", amelyet az angliai VB-n a brazilok hálójába zúdított?!... Nem véletlenül került a közelmúltban — Albert, Novák és Szűcs társaságában — a világválogatottba.

Szokásunkhoz híven nem feledkezünk meg azokról sem, akik képességeik és pályafutások során nyújtott összteljesítményük alapján szintén joggal említhetők labdarúgásunk legjobbjai között. Az első világháború előtt az apró termetű *HORVÁTH* József (BTC) tett bizonyságot kiváló képességekről. Ördöngősen cselező és ragyogóan lövő csatár volt. „Slózi" komoly vetélytársa lehetett volna, de a kis „Flamó" súlyos derékbántalmak miatt fiatalon kénytelen volt abbahagyni a játékot. A húszas években *EISENHOFFER* József (Kispest, FTC) a „bombázó" típusú csatárok közé tartozott. Lövései már 30 méterről is „ijesztgették" a kapusokat. Hosszabb ideig sikerrel szerepelt külföldön is. Kortársa volt a Vasas roppant technikás összekötője, *SZENTMIKLÓSSY* Béla, a piros-kékek csupa válogatottból álló, Katzer—Takács II—Jelinek—Szentmiklóssy—Himmer összetételű támadósorának egyik erőssége. A húszas évek végén — Toldi Géza feltűnése előtt — a nyúlánk *SZEDLACSIK* Ferenc (FTC) technikai képzettségével és tervszerű játékával hívta fel magára a figyelmet. A felvidéki származású játékos a csehszlovák válogatottban is szerepelt. Egy évtizeddel később a hatalmas termetű *KISZELY* István (Taxisok, FTC) főként kivételes lövőerejének köszönhette, hogy a legjobbak közé került. A csepeliek jeles edzője, *KESZTHELYI II* Mihály is feltétlenül helyet érdemel a legjobbak között. Technikás, okosan építő, a kapura is veszélyes csatár volt. A maiak közül — a már említett Rákosi és Farkas mellett — a nagy munkabírású és megbízható *KOMORA* Imre (Szombathely, Bp. Honvéd), és a gólképes, de még nem eléggé kiforrott *DUNAI II* Antal (Pécsi, majd Újpesti Dózsa) viseli legtöbb sikerrel a 10-es számú mezt.

Antal Zoltán

Uj olasz „gólgyárosok”

Nálunk éppen véget ér a bajnokság, a bajnokavatás izgalmas óráit, napjait éljük, amikor Olaszországban még csak őszi idény hajrájához érkeznek a csapatok. Az olasz bajnokság mérkőzései hosszú évek bevált gyakorlata szerint — és a fogadók kívánságára — a magyar totó műsorán is az első helyre kerültek. De kik is rúgják a gólokat manapság a szép Itáliában? Erre, a bizonyára minden vérbeli labdarúgó rajongót érdeklő kérdésre szeretnénk válaszolni három ifjú gólgyáros bemutatásával. Olaszországban ugyanis nagy változásokat hoztak az elmúlt évek. A szövetség leállította a játékos importot, s letiltó határozatát a nagy klubok ostroma ellenére sem oldották fel és így a csapatok megbízottai hazai zsákmányra, olasz tehetségekre vadásztak. Teljes sikerrel! Az idő az intézkedés helyességét igazolta. Lassan ugyanis kiderült, hogy Olaszországban is akadnak tehetséges labdarúgók, s manapság egy Riva már többet tud Hallernál, Anastasi Sivorinál, Prati Jairnál, de hadd menjünk sorjában...

Szardínia „foglya”

„Az aranylábúak szuper piacának” sztárja 1968 nyarán is Lugi Riva volt Olaszországban. A klubok megbízottai egymásnak adták a kilincset Szardínia szigetén. Milliókkal dobálózva próbálták rábírni a Cagliari vezetőit az alkúra. Az elnök, Enrico Rocca szépen meghallgatta őket. Várt türelmesen, egyszer sem szólt közbe, csak a végén jelentette ki határozottan:

— *Jól jegyezzék meg Riva nevét. Ő az egyetlen játékos Olaszországban, aki egyszerűen nem eladó...*

Az ügynökök leforrázva távoztak, Lugi Riva pedig Szardínia szigetének „foglya” maradt. A 24 éves, szőkésbarna csatár az új idényben változatlanul a Cagliari piros-kék mezében ontja a gólokat. Szinte állandóan a góllövőlista éllovasa, s a nagy mágus, Herrera új csapatának, a Rómának is kettőt lőtt, — mégpedig a fővárosban, Rómában.

Riva északon, Varese mellett született. 9 éves korában apját, egy évvel később anyját vesztette el. 13 éves korában már saját keresetéből élt és 15 évesen Laveno városka amatőr csapatában, a felnőttek között rúgta a labdát. Egy évvel később már az olasz ifjúsági válogatottban az Angliában rendezett UEFA-tornán szerepelt. A C-osztálybeli Lagnano együttesétől az akkori B-ligás Cagliariba került. Új csapata bajnokságot nyert, az első ligába jutott. S legjobbjuk, Riva nevét hamarosan külföldön is megismerték, hiszen 1965 júniusában éppen Budapesten, Alberték ellen az első percekben megsérült Pascuttit felváltva mutatkozott be az olasz válogatottban. Kezdetben néha még emlegette, hogy gyermekkora régi nagy álmaként az Inter kék-fekete mezét szerette volna egyszer magára ölteni, ma azonban Szardínia szigetének legnépszerűbb, legünnepeltebb embereként teljes mértékben elégedett.

„A jégszekrény középcsatár”

Pietro Anastasi lényegében 1968 júniusában mutatkozott be a futballvilág előtt. Az EB megismételt döntőjén az Anastasi—Riva akció hozta az első gólt, a másodikat pedig Anastasi lőtte fordulásból, laposan olyan erővel, hogy még a szabadkai párduc, Pantelics sem tudott mozdulni.

Anastasi 21 éve ellenére máris néhány rekorddal dicsekedhet...

Az EB győzelem után Saragat, a köztársasági elnök nyári nyaralójában fogadta a csapatot. A játékosokat lovagi címmel tüntette ki és ma Anastasi a legfiatalabb olasz, aki ezt a magas kitüntetést magáénak mondhatja.

Góljaival ma már többet keres, mint az apjuk kovács mesterségét folytató, Szicíliában maradt három bátyja egy teljes év alatt. S amit a családfő, a gyerekek közös munkájával együtt sem tudott elérni, azt Pietro megvalósította, kis családi házat vásárolt az Anastasi famíliának.

Két éve a Varese menedzsere véletlenül fedezte fel egy catániai kis bajnoki mérkőzésen. Akkor a családi tanács szigorú határozataként vette ki bőröndjét, tette ki lábát először Szicília szigetéről. Az idén nyáron már két dúsgazdag gyáros az ő megkérdezése nélkül kötött alkujának eredményeképpen költözött Varese városából Torinóba. A világ legdrágább játékosaként, 660 millió líráért vették meg. De Agnelli a FIAT és a Torino elnöke nem készpénzzel fizetett. Gyárából motorokat szállítanak mostanában a Varese jégszekrénygyáros elnökének, bizonyos Borghi úrnak üzemébe.

„A jégszekrény-középcsatár” lett azóta Anastasi előneve, de ez sem zavarja. S közben a Juve, a népszerű „zabrák” igazi kedvelői is a szívükbe zárták, hiszen a fiatal szicíliai középcsatár lőtte a Torino elleni helyi, presztizs rangadó győztes gólját is — a 88. percben.

A gólkirály

A nagy nevek csillogó csapatában, a Milan együttesében a 21 éves Pierino Prati lőtte a legtöbb gólt a legutóbbi bajnokságban. 18 mérkőzésen szerzett 15 góljánál többre egyetlen olasz játékosnak az erejéből sem futotta s ezzel nemcsak saját csapata legeredményesebb játékosa volt, hanem a liga gólkirályságát is elnyerte. Pedig alapjában véve egy esztendővel korábban még az is óriási meglepetés erejével hatott, mikor a csapatát hallatlan gondos alapossággal építő, egy-egy posztra három-négy jelölt közül válogató Rocco, a zöldfülűnek tartott Pratinak adta a 11-es mezt. Olyan neves, tapasztalt csatárokkal is megpróbálkozott, mint például Mora, de azután Pratinak szavazott bizalmat. Igaz, ezzel a klub további ifjúsági nevelőmunkájának is óriási lendületet adott. Prati ugyanis a Milan ifjúsági labdarúgó iskolájának egyik — ahogy külföldön megállapították — „tipikus terméke”.

A Milanó közelében fekvő Milanello nevű edzési központban töltötte Prati sok más társával együtt fiatal éveinek minden szabadidejét. 16 éves volt, mikor először játszott a Milan ifjúsági csapatában. Az NSZK-ban rendezett UEFA-torna során az olaszok hat góljából egymaga hármat lőtt, és azonnal Piola eljövendő utódát vélték benne a könnyen lelkesedő olaszok felfedezni. Pratinak azonban még végig kellett járni a profi klubokban megszokott kemény „iskolát”. 1965 őszén egy évre a B-ligás Salernita együtteséhez került kölcsönbe, ahonnan azonban törött lábbal érkezett vissza. 1966 őszén a sérült Sormanit helyettesítve sikerrel mutatkozott be a San Siro stadionban, de újra még egy esztendőre kölcsönadták az ugyancsak B-ligás Savonának. Ez az esztendő ugrásszerű fejlődést hozott számára. 1967 nyarán, már a visszatért Rocco edző kiválasztottjai közé tartozott, lendületével, s gólratörő játékával fiatalon is részese lehetett a Milan nagy évének, a bajnokság és a KEK elnyerésének, sőt a válogatottba is bekerült.

Vad Dezső

A korszerű játék kulcsa

A pálya középső harmadán való játék az utóbbi években különös jelentőségre tett szert. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy a magyar 'szaknyelv is megalkotta ezeket az új terminusokat: *középpálya, középpályás, középpályás játék.*

Edzők, szakemberek, játékosok és szakírók egybehangzó véleménye az, hogy a középpályás játéknak kulcsszerepe van:

a csapatjáték folyamatosságának, gyorsaságának legfőbb tényezője, a csapat taktikai és technikai felkészültségének legfontosabb mutatója — a játékstílus központi meghatározó része.

Sajnos, ez a helyes elméleti megállapítás, a korszerűség igénye, elsősorban csak újévi — és szezoneleji nyilatkozatokban, valamint portrécikkekben jelentkezik és nagyon lassan — vagy egyáltalán nem — megy át a gyakorlatba. Közben a világ labdarúgásának taktikai és erőforradalma tovább halad, s mi ebben korántsem jutunk vezető szerephez. Sőt:

válogatott- és klubszinten egyaránt kaptunk már néhány komoly leckét — közvetlenül s közvetve is.

Vereségeinkből és az egyéb tapasztalatokból azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy középpályás játékunk módosításra szorul...

Ma már ugyanis két-három — jobbára csak támadó szerepkörű — középpályással nem tarthatjuk magunkat sokáig a legjobbak szintjén

Hogyan is növekedhet a középpályások száma? Mindenekelőtt úgy, hogy mind a védelem, mind a csatársor — többletmunkával — részt vállal e fontos feladatból.

1. SZÉLSŐHÁTVÉDEK

Ma már egyre világosabbá válik, hogy a szélsőhátvédek kissé sematikus „felfutási kötelezettségével" nem oldódhat meg a magyar szélsőkérdés. Nem minden hátvéd képes arra, hogy rendszeres 70—80 méteres vágták mellett azonos szinten lássa el támadó és védőfeladatát. És mégis: a Novák Dezsőhöz hasonló játékosok „kitermelése" nagyot lendíthetne, hiszen a ferencvárosi játékos legjobb formájában középpályásként szűri meg az ellenfél akcióit, s vesz részt az irányító-támadó munkában.

2. BEÁLLÓSOK

A catenaccio-rendszerű védekezés egyre gyakrabban tapasztalható jelenség a magyar pályákon. Ez a szisztéma két, rendszerint „testőr"-feladattal megbízott, beállóst követel. Sajnos, a gyakorlat azt mutatja, hogy ezeknek a játékosoknak többsége a mezőnyjátékban lelassul, sok átadási hibát vét, s különösen darabosnak bizonyul, amikor csapata támadó szellemben játszik. Középpályás játékunk színvonalának javulása érdekében nagyon kívánatos lenne a beállósok defenzív szerepkörének fokozatos átalakítása: alkalmazzák bátrabban a megelőző szereléseket, próbálják már a középpályán elfojtani az ellenfél akcióit, egyszersmind igyekezzenek konstruktívabban beilleszkedni a csapatjátékba. A védekezés szempontjából ez a felfogás ugyan némi kockázattal jár, taktikailag érett védelem azonban pillanatok alatt meg tudja szüntetni a keletkezett réseket.

3. CSATÁROK

Igényeink nem újkeletűek: a csatároknak kell tudniok „visszafelé" is játszani. Elsősorban arra kellene törekedniök, hogy az ellenfél hátulról kibontakozó akcióit megzavarják: a középpályán való sok mozgással és ütközéssel lassítsák le azokat, sikeres közveavatkozás esetén pedig azonnal a védelmi sorokrendeződése előtt bontakoztassanak ki új, gyors támadást.

Minőségi változás

A középpályások számbeli növekedése persze önmagában még nem hozhat sikert.

A legnagyobb változásra minőségi szempontból az erőnléten és néhány, az erővel kapcsolatos, játékelemben van szükség. Szó sincs arról, amit — vádként — sokat emlegetnek manapság, hogy játékunkat erőfutballá változtatnók, hanem

az a lényeg, hogy erő dolgában utolérjük a világ legjobbjait, s azonos erőalapról azután gyümölcsöztetni tudjuk a magyar labdarúgás technikai felkészültségét és taktikai fejlődőképességét.

A feladat itt is az: változtassunk és lépjünk előre néhány vonatkozásban.

1. GYORSASÁG

Amennyire a középpálya a játékstílus központi része, annyira szükségszerű ezen a területen a korszerű labdarúgás egyik legfőbb eleme, a gyorsaság. Ez persze nemcsak egyszerűen a mozgás sebességére vonatkozik, hanem ennek minőségi többletére is, a legkoncentráltabb mozgásra, a robbanékonyságra — különösen a védőfeladat és a kapuratörés kapcsán. És mégsem csak a futógyorsaságról van szó: ugyanilyen fontos tényező a labda menetének és a pályán való gondolkodásnak meggyorsulása is! Az egyre szervezettebb és erőteljesebb védelmekkel szemben hatékony fegyver a középpályások — villámgyors, egyérintéses adogatással való — felfejlődése, ami kapu előtti emberelőnyt biztosíthat.

2. ÜTKÖZÉS

A labdát felvezető játékos, ha útját állják, cselezni kényszerül, s így lelassul vagy — nehéz helyzetbe kerülve — nem tud pontosan indítani. Ezt a több változatot magában foglaló, zavaró tevékenységet nevezzük ütközésnek. A középpályások védőmunkájának ez a leghatékonyabb eszköze, így minél tökéletesebb elsajátítása égető feladat számunkra. Eredményes végrehajtásához robbanékonyság, határozottság, keménység és jó ütemérzék szükséges. Ezeket az összetevőket kell középpályásainknak mind magasabb szinten elsajátítaniok.

3. ÁTLÖVÉS

Nagyon aktuális igény lett az, hogy a támadások „második hullámát" jelentő, előretörő középpályások próbálkozzanak többször távoli lövésekkel. Játékosainkkal szemben fokozatosan fel kell lépni azzal a követeléssel, hogy már 25 méterről lőjenek, majd pedig, hogy a lövések technikai kivitelében, pontosságában és erősségében is még magasabb szintet tudjanak elérni. A lövés váratlansága, vagy a lepattanó labdából adódó helyzet sok nagy küzdelmet döntött már el.

Nagy vonalakban vettük csak számba nemzetközi tapasztalatainkat a középpályás játékról. Sok volt a tanulság az utóbbi években, s ezeket mihamarabb hasznosítani kell annak érdekében, hogy a magyar labdarúgás a nemzetközi futball-élet minden szintjén ismét versenyben legyen az elsőségért.

Szekeres István

A góllövők nyomában

A profizmus bevezetése

(VII.) 1926 nyarán átszervezték a magyar labdarúgást. Hazánkban is bevezették a professzionizmust, ezzel befejeződött a népszerű sportágban az álamatőr-korszak. Labdarúgásunk történetében igen jelentős év volt ez: ekkor vált a bajnokság valóban országos jellegűvé, a legjobb vidéki csapatok a fővárosiakkal egy csoportban küzdhettek a bajnoki pontokért. 1926. augusztus 29-én játszották az első bajnoki mérkőzést, a Hungária úton 25 ezer főnyi közönség volt kváncsi a nagy érdeklődéssel várt nyitányra, a Ferencváros—Budai 33-asok mérkőzésre. A budaiak lendületes rohamával kezdődött a találkozó, Kovácsy, szöktette a jobbszélső Schmidtet, beadását már az első percben Pápay védhetetlenül továbbította a zöld-fehérek hálójába. Ez volt az átszervezett és országossá vált labdarúgó-bajnokság első bajnoki gólja. A határtalan lelkesedéssel küzdő budaiak félidőben 2:1-re vezettek, szünet után Schlosser 2, Kohut 3 góljával végeredményben 6:2 arányban győzött a rutinos zöld-fehér gárda. A nyitány mindenképpen biztató volt.

Ha nem is volt mindig kifogástalan a játék, de gólokban bővelkedő mérkőzéseket hozott a profi bajnokság. 90 mérkőzésen 315 gólt lőttek, ami 3,5-es átlagnak felel meg.

A góllövőlistán sokáig három fradista vezetett, a feledhetetlen Kohut Vili, a veterán Schlosser Imre, majd Dán Vilmos, de végül feljött

HORVÁTH LÁSZLÓ,

a III. kerület jeles csatára, s ő lett a profi liga első gólkirálya. Az óbudaiak népszerű „Hosszú"-ja a Dunapart üres telkein rúgta 10 éves korában a ronglabdát. Érdekes, hogy a válogatottságig eljutó és a gólkirályi címet elnyerő csatár kapusként 1916-ban lépett be a III. kerületbe, négy évig játszott az ifiben, 1920-ban került be az első csapatba, s csakhamar a híres góllövők között szerepelt. Óbuda szemefénye profi játékos volt, de a labdarúgás csak mellékfoglalkozást jelentett számára. Az Óbudai Festőgyár szerény tisztviselőjéről kevesen gondolták, hogy ő volt a profi kapusok — első réme...

Az 1926—27. évi góllövőlista élcsoportja: 14: Horváth László (III. ker.), **13: Dán Vilmos** (Ferencváros), **11-11:** Kohut Vilmos (Ferencváros), Rémay II. Gyula (Nemzeti), Schlosser Imre (Ferencváros). Horváth gólkirályságának érdemeit senki sem vitatja, de igen érdekes és értékes a ferencvárosi Dán második helye, aki fél szezonban, a tavaszi 9 mérkőzésen érte el fenti teljesítményét. Dán ugyanis ősszel csak háromszor szerepelt, de akkor nem rúgott gólt. Takács II. (Vasas) lábtörése miatt csak hatodik — 10 góllal.

MESTERHÁRMAS

Nagyobb sikert hozott a kis Takinak a következő bajnoki év, amikor másodszor lett gólkirály, s ezzel Orth Gyuri gólkirályi mesterhármasának ismétlését kezdte meg, azaz három egymásutáni bajnokságban végzett az élen.

Az 1927—28. évi góllövőlista: 31: Takács II. József (Ferencváros), **22:** Hirzer Ferenc (Hungária), **17-17:** Skvarek György (Hungária), Szedlacsik Ferenc (Ferencváros), **16:** Konyor Lajos (III. ker). Takács II. fölényes gólkirálysága mellett még egy érdekes „gólos" eseménye volt az évnek: előzőleg régen volt bajnoki mérkőzésen legalább 5 gólos játékos, s 1927. november 27-én Kispesten a Nemzeti—Kispest 8:0-ás találkozón Kautzky ért el 6 gólt. A ritka eseménynek csak 800 néző volt szemtanúja...

A III. profi bajnokság 1928—1929-ben három évi szünet után kék-fehér sikert hozott, Hungária néven nyerték a bajnokságot. A góllövőlistán Takács II. fölényesen első, 19 góllal verte a második helyen végzett Avart. Teljesítményét két ötgólos mérkőzése segítette: Ferencváros—Vasas 9:0 (volt egyesülete ellen), 1928. november 25-én és Ferencváros—Budai 6:2, 1929. április 21-én.

Az 1928—1929. évi góllövőlista: 41: Takács II. József (Ferencváros), **22:** Avar István (Újpest), **19:** Kalmár Jenő (Hungária), **15:** Hirzer Ferenc (Hungária), **14: P.** Szabó Gábor (Újpest).

Végre bajnokságot nyertek a lila-fehérek, az Újpest elsőségét jelentette a IV. profi év. A gólkirályi címet újra Takács II. nyerte, fölényét újabb két „ötös" mérkőzéssel biztosította: 1929. szeptember 22-én Ferencváros—III. kerület, 8:0, december 1-én Ferencváros—Nemzeti 7:2. Új ötgólos játékos is feliratkozott a listára: Ember József, a szeptember 15-i Budai—Bástya 7:0-ás mérkőzésen.

Az 1929—1930. évi góllövőlista: 40: Takács II. József (Ferencváros), **25:** Avar István (Újpest), **17:** P. Szabó Gábor (Újpest), **15-15:** Spitz Illés (Újpest), Szemes Gusztáv (Bocskai).

Vincze Jenő

Az Újpest ismételt a bajnokságban, de régen látott küzdelem folyt a gólkirályi címért is a következő évben. A sok jelölt közül

VINCZE JENŐ,

a debreceni Bocskai játékosa nyerte a gólkirályi címet, egy gól előnnyel, a második hely hármas holtversenyt hozott. Mezítlábas srácként kezdte ő is, a Debreceni MTE, a DVSC, majd a Bocskai jelzik pályafutását. Az első I. ligabeli mérkőzésén Budapesten már 2:0-ra vezetett a III. kerület amikor Vincze két góljával döntetlent ért el a Bocskai. Várakozáson felüli bemutatkozás volt és nagy siker volt gólkirálysága. „Guriga" — így becézték Vincze Jenőt, később az Újpestbe „gurult", s eljutott a 25-szörös válogatottságig is. Mindig jó lövő volt, nagy munkabírású játékos volt. Majd edzőként tevékenykedett, az ötvenes években ifjúsági válogatottunk edzője, de 1956-ban tovább „gurult"...

Az 1930—1931. évi góllövőlista: 20: Vincze Jenő (Bocskai), **19-19:** Avar István (Újpest), Barátki Gyula (Hungária), Takács II. József (Ferencváros), **18:** Skvarek György (Hungária).

A sokszor emlegetett, híres 100%-os bajnoki teljesítménnyel lett első a Ferencváros és Takács II. ötödik gólkirályságát jelentette az 1932-es esztendő. A kis Taki újra felhúzta a góllövő cipőt, 1931. október 18-án, a Ferencváros—Nemzeti 7:0-ás mérkőzésen, 5, május 1-én a Ferencváros—Somogy 10:1-es mérkőzésen pedig 6 gólt szerzett! Hosszú szünet után ez volt újra a kétszámjegyű bajnoki mérkőzés.

Az 1931—1932. évi góllövőlista: 42: Takács II. József (Ferencváros), **26:** Cseh II. László (Hungária), **23:** Toldi Géza (Ferencváros), **22:** Avar István (Újpest), **18: P.** Szabó Gábor (Újpest).

Novák István

Beszélnek a csapatkapitányok

A novemberi levélíróink közül Kemény György (II., Szilágyi Erzsébet fasor 45/b) azt a kérdést veti fel: Mi is a csapatkapitány szerepe? — s mint hozzáteszi, szeretne erről egyszer olvasni is a lapban. Az ötletet jónak találtuk. Íme a cikk...

* * *

Hogyan lesz egy játékosból kapitány? Mi a feladata a küzdőtéren és a pályán kívül? Erről beszélgettünk Dunai Jánossal, a Pécsi Dózsa rokonszenves, jogászdoktor kapitányával...

— *Ami a megbizatás kezdetét illeti ahány ház, annyi szokás...* — kezdte válaszát. — *Olyan csapatok is vannak, ahol titkos szavazással választják a kapitányt. Nálunk másképpen történt. Hosszú éveken át Csupák látta el a kapitányi teendőket, és amikor pályafutása végefelé sérülései miatt hiányzott, a többség akaratából én helyettesítettem, majd két éve visszavonulásakor automatikusan léptem a helyére.*

— Feladatai?

— *Az első és legfontosabb, hogy igyekszem a pályán és az életben egyaránt jó példával elöljárni. Segítek az edzőnek, a szakosztályvezetőségnek a csapat jó szellemének kialakításában. Közreműködni akár a mérkőzéseken alkalmazott taktika kidolgozásában is, és a pályán irányítani, ha kell csitítani a játékostársainkat.*

— S nehéz mindezt ellátni?

— *Nálunk nem!... Nincsenek rendbontók, úgynevezett „fenegyerekek". A csapat nagyon jó szellemű játékosokból áll. Örülök neki, hogy példámat is többen követik és a játékosok többsége már végzett, vagy még jelenleg folytatja egyetemi vagy főiskolai tanulmányait. A mi számunkra a sport csak mintegy megszépíti napjainkat, nem kizárólag a labdarúgás egyetlen célja életünknek. Valamennyien dolgozunk, én magam is az Urán munkaügyi osztályán, munkajogi kérdésekkel foglalkozom. A csapat jó szellemére különben a vezetők is vigyáznak. Az esetleges erősítéseknél, új játékosok igazolásánál is szorgalmas, becsületes, hozzánk alkalmazkodó sportembereket hívnak a Pécsi Dózsába.*

— Valami rendkívüli eset?

— *Kétéves kapitányi ténykedésemre visszaemlékezve nem akadt ilyen. A bíróknál is ritkán reklamálunk. Ha pedig mégis, azok döntő többsége úgy zajlik le, mint például amikor az MTK elleni szünetben bementem Katona játékvezetőhöz, s megkérdeztem tőle, miért ítélt ellenünk tizenegyest? „Mert Móricz kezét érte a labda" — válaszolta. Megmondtam neki, hogy mi másképpen láttuk az esetet, nem érte a labda Móricz kezét! Nem volt tizenegyes! De elfogadtuk az ítéletét... Kapitányi működésemnek tehát nincsenek különleges sztorijai...*

Éppen ezért jó kapitány Dunai János dr.

V. D.

Kalmár László hét éve viseli a Csepel csapatkapitányi tisztét. Feladatáról ezt mondja:

— *Össze kell fognia a csapatot a pályán belül és a pályán kívül. És képviselni az együttes érdekeit a játéktéren éppúgy, mint a sportkör elnöksége előtt.*

— Nehéz feladat?

— *Nem könnyű. Sokan azt hiszik, a csapatkapitány feladatköre a helyválasztásnál kezdődik és a mérkőzés után befejeződik, amikor kezetfog az ellenfél csapatkapitányával meg a játékvezetővel. Akad azonban más tennivaló is.*

— Például?

— *Például, ha egy-egy „rázós" mérkőzésen idegessé válnak a játékosok, nekem elsősorban kell nyugodtnak lennem. Olyan is előfordul gyakran, főleg vidéken, hogy ha a mieink elkövetnek egy vagy két dancsot, a szurkolók egy része háborogni kezd. Ez persze érthető, ilyenkor azonban kettőzött gonddal kell vigyáznom, hogy ne következzék be újabb szabálytalanság.*

— Mi a legkellemesebb emléke, mint csapatkapitánynak?

— *Szoros kapcsolatban van a legkellemetlenebbel. Amikor kiestünk, odajött hozzám a szurkolótábor képviseletében három sporttárs s azt mondták: ne keseredjünk el, ők kitartanak mellettünk az alsóbb osztályban is, és biztosak benne, hogy egy év után visszakerülünk.*

— Jó érzés lehet győztes mérkőzés után fogadni az ellenfél csapatkapitányának kézfogását.

— *De mennyire! S jó dolog, hogy ezt ebben az évben elég gyakran gyakorolhattam.*

— Bajnoki mérkőzésen kiállították már?

— *Egyetlen egyszer, még ifjúsági koromban.*

— Miért?

— *Fölöslegesen beszéltem.*

Sz. L.

A játékvezető-küldés műhelytitkairól

Mi tagadás, az 1962-ben hozott korhatár-rendelet, melynek alapján negyvenöt éven felüli bíró nem vezethet élvonalbeli mérkőzést — tüskét hagyott Hernádi Vilmosban.

— *Akkor kellett sípomat szögre akasztanom,* — mondotta — *amikor a legjobban ment, s úgy éreztem, hogy még néhány évig megmaradhattam volna az országos játékvezetők élvonalában.*

Hernádi Vilmos azonban továbbra sem tudott elszakadni kedvenc sportjától. Féléves lelkitusa után ismét visszatalált a játékvezetők családjába, ahol eleinte a JT ellenőri bizottságában működött. Nagy szakmai tapasztalatával segítette a fiatal játékvezetők előrehaladását, fejlődését. Ma pedig az Országos JT küldő bizottságának vezetőjeként végzi hétről hétre nehéz, háládatlan és főleg felelősségteljes munkáját.

— Hogyan történik a játékvezető-küldés?

— *Két héttel a bajnoki forduló előtt, a sorsolás és a rendelkezésemre álló egyaránt 28—28 főbő álló NB I és NB I B, — valamint a 74 tagú NB II-es keretből elkészítem a forduló játékvezető-küldésének vázlatát. A következő hét keddjére aztán már a partjelzők kijelölésével is kiegészül a küldés. Hétfőtől péntekig befutnak ellenőri jelentések bajnoki fordulóban szerepelt játékvezetőkről. Ezek alapján még egyszer alapos elemzés alá kerül a következő bajnoki forduló bírói jelölése.*

— Milyen szempontok érvényesülnek a játékvezető-küldéskor?

— *Első és legfontosabb annak figyelembe vétele, hogy a mérkőző csapatok közül ki-kivel játszik, valamint az, hogy a legjobb formában levő játékvezetők kerüljenek a pályákra. Ilyen alapon volt már olyan játékvezetőnk, aki egymás után három alkalommal is NB I-es találkozót vezetett. Az egyes kereteken belül természetesen igyekszünk biztosítani bíróink megfelelő foglalkoztatását. Tapasztalatunk ugyanis, hogy csakis hosszú távon, tehát többszöri foglalkoztatás után lehet lemérni egy játékvezető képességeit. Ennek megfelelően a legjobbaknak az NB I-ben 10—12, az NB I B-ben 6—8, az NB II-ben pedig 4—5 mérkőzés az évi működési átlaga. 1967-ben Zsolt István, „az év játékvezetője" bíráskodott a legtöbb mérkőzésen. Szám szerint 24 alkalommal hazai, 6 ízben pedig külföldi találkozókon működött. A játékvezető-küldéskor különösen az NB II-es vonalon, még az ún. „gazdaságossági szempontokat" is figyelembe veszük. Nem küldünk például egy NB II-es mérkőzésre játékvezetőt Pécsről Nyíregyházára.*

— Előfordult-e, hogy az egyesületek személy szerint kérnek játékvezetőt?

Hernádi Vilmos

Egyik-másik újonc NB II-es egyesület vezetője —, aki talán még nem igen ismeri a rendelkezéseket — egyes fontosabb mérkőzésre bizony névszerint kérte a küldést. Természetesen az illetőt abban a bajnoki szezonban nem küldtük az egyesület mérkőzésére.

— Valamit a játékvezető-küldés műhelytitkairól?

— *A bajnoki évad indulása előtt bizalmas jellegű kérdést intéztünk az összes NB I, NB I B és NB II-es egyesülethez: nevezzék meg azokat a játékvezetőket, akiknek működését nem kívánják. Örömmel állapítottuk meg — s ez egyben jó fényt vet játékvezetőink szereplésére — az 1968. évi bajnoki évre egyetlen ilyen bejelentés sem érkezett. Ugyanakkor játékvezetőinket is felkértük hasonló válaszadásra, azaz mely egyesületeknek nem akarnak vezetni. Ha történt is néhány ilyen észrevétel, annak szálai rendszerint korábbi klubérdekeltségre vezethetők vissza. Például a játékvezető régebben abban az egyesületben játszott stb. Előforduló jelenség a játékvezető formaingadozásának kérdése is. E tekintetben már gyakorlatban is kikristályosodott egységes álláspontot foglal el küldő bizottságunk. Tisztában vagyunk ugyanis azzal, ahogyan a játékosoknál, a játékvezetőknél is előfordulhat visszaesés. Ilyen esetekben nem tesszük félre az illetőt, de kezdetét veszi a lélektani gyógykezelés, ami abból áll, hogy igyekszünk átmenetileg alacsonyabb osztályú mérkőzéseken foglalkoztatni, visszaszereztetni önbizalmát. Amikor azután úgy látjuk, hogy ismét magára talált, újból zöld utat biztosítunk számára az élvonalbeli mérkőzésekre.*

— Minek köszönhető, hogy a rangadókat a most záródó évben nem külföldi, hanem magyar bírók vezették?

— *Amíg 1966-ban 24, addig 1967-ben már csak 6 alkalommal kértek egyesületeink rangadó-jellegű mérkőzéseikre külföldi játékvezetőket. Bizony a külföldi kollégák működésével nem mindig voltak klubjaink elégedettek. Ehhez járult még, hogy élvonalbeli játékvezetőink 1967-ben mind itthon, mind külföldön is sikerrel szerepeltek. 1968-ban már az első rangadón, az Ú. Dózsa—Vasas találkozón a tévé jóvoltából az egész ország láthatta, hogy Biróczky János kiváló működéssel igazolta: bízni lehet a magyar játékvezetőkben. És így volt ez tovább is.*

— Miért háládatlan feladat a játékvezető-küldés?

— *Nehéz ezt a munkát úgy végezni, hogy azzal a mérkőző csapatok, a közönség, a sajtó, no és nem utolsó sorban a játékvezetők is elégedettek legyenek. Aztán hetenként 49 mérkőzésre csaknem másfélszáz játékvezetőt küldeni... bizony nem kis felelősséggel és gonddal jár. Mindezt egyébként is nehéz gazdasági munkám mellett társadalmi alapon végzem. Idegnyugtatóként azután szorgalmasan járok mérkőzésekre, ahol elvegyülve a szurkolók között sokszor hallom a megjegyzést:*

— *Azt kellene felkötni, aki ezt a bírót erre a mérkőzésre kiküldte.*

De Hernádi Vilmos mindezen csak mosolygott. Utána hétfőn délután megint ott ült megszokott íróasztalánál és készítette nagy kedvvel és szorgalommal a következő forduló játékvezető-küldését.

Somos István

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgók Szövetségének hivatalos lapja

Felelős szerkesztő: **Hoffer József**

Tördelő szerkesztő: **Mattanovich Béla**

Szerkesztőség: Budapest, I., Fém utca 5—7.

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Tóth László** igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay u. 16.

Telefon: 116-660.

Beküldött kéziratokat, fényképeket és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál, Bp., V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850 és bármely postahivatalnál.

Egyéni előfizetésnél 61.251, közületi előfizetésnél 61 066-os csekkszámon vagy átutalással MNB 8 folyószámlára.

Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.

INDEX: 25 501

68.1660 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest

Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

BRAZÍLIA-VILÁGVÁLOGATOTT 2:1

A felső képen: Jasin nem tudja védeni Rivelino (a képen nem látható) lövését. Ezzel a góllal vezettek 1:0-ra a brazilok.

Középső kép: Beckenbauer (balról) kapura tör. A másik oldalon (fehér ingben) Everaldo és Sesztyernyov.

Lent: Brazília csapata támad. Balról: Jasin, Natal, Schulz (4), Jairzinho (9), előtte Pelé (a 10-es számból csak a 0 látszik), Novák (2).

Mindhárom kép hátterében a Maracana stadion 110 ezer főnyi közönsége. (MTI Külföldi Képszolgálat, UPI felvétele.)

LABDARÚGÁS

A világválogatott kezdő csapat: a brazil segédedző, Schulz, Beckenbauer, Sesztyernyov, Szűcs, Marzolini, Overath. Guggol: Dzsajics, Amancio, Novák, Jasin, Albert. (Radiofoto. MTI Külföldi Képszolgálat, UPI felvétele)

